

ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ

ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ ಸಂಚಿಕೆ ೪೧ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೨೨

75

KARNATAKA CULTURAL ORGANIZATION BRINDAVANA (KCOB) NJ, USA

ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ

ಸುಮಧುರ ಸ್ನೇಹ ಸಮ್ಮಿಲನ ನಮ್ಮೀ ಬೃಂದಾವನ

ಪ್ರಿಯ ಬೃಂದಾವನ ಓದುಗರೇ

ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ, ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳು ಕಳೆದೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಿನಗಳು ಅತಿಶಾಖದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿಯೇ ದಿನಗಳು ಉರುಳಿಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೇನೋ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆರಾಯನ ಭೂಸ್ವರ್ಶವಿಲ್ಲದೆ, ಲಾನ್ ಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವ ನಿರ್ಬಂಧನೆಯಿಂದ, ಲಾನ್‌ಗಳು ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಾತೂರೆಯುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ. ಇನ್ನೇನು ನೋಡುನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಬಿರುಗಾಳಿ, ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ಸೀಝನ್ ಕೈಗೆಟುಕುವಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿ ತಂಡ ನಡೆಸಿದ ಈ ವರ್ಷದ ಪಿಕ್ಚರ್ ಭರ್ಜರಿಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡಿತೆನ್ನಲು ಹರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಟ, ಉಟ, ಓಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನದಣಿಯುವಂತೆ ಸವಿದು, ನಕ್ಕು ನಲಿದ ಬೃಂದಾವನದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಮೆಸೇಜ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಸಿದ್ದು, ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಗತಿ ತಂಡದ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತಾಯಿತು.

ಆಗಸ್ಟ್ 9, ರಾತ್ರಿ 8:15ಕ್ಕೆ ಡಾ.ಮಾರುತಿ ರಾಮ್ ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ "ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಮುಟ್ಟಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮೂಡಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಡಾ. ಮಾರುತಿ ರಾಮ್ ಅವರಿಗೆ ಬೃಂದಾವನದ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಹಾಗೆಯೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಉತ್ಸವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾರಣವಾಗುವರೆಂದು ಪ್ರಗತಿ ತಂಡ ಕೋರುತ್ತದೆ.

ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಗಸ್ಟ್ 14, 2022 ರಂದು ಎಡಿಸನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಂಡಿಯ ಡೇ ಪರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನದ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.

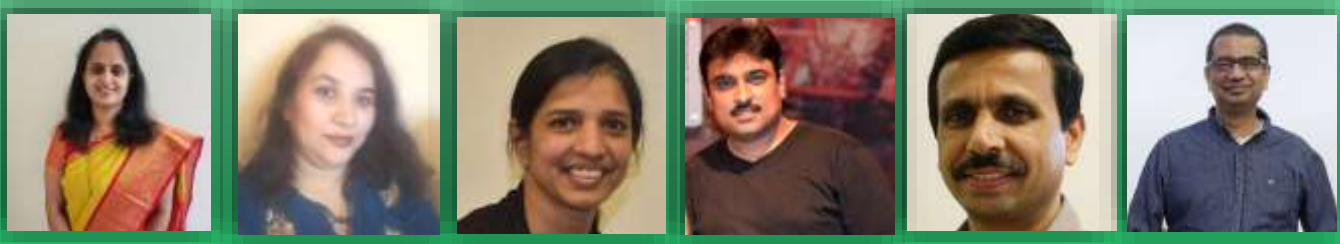
ಈ ದೈವಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಕರ್ಷಕ, ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಲೇಖನ, ಕವನ, ರಸಪಾಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾರತದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಮುಂಬರುವ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ಮತ್ತು ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

ನಿಮ್ಮ,
ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ ಸಂಪಾದಕ ತಂಡ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಶಾಂತ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೊಲಾಲ್, ಜ್ಯೋತಿ ಚಂದ್ರ, ಸತ್ಯ, ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ, ವಿದ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ, ಶೈಲಾ ಪಾಟಂಕರ್, ಪ್ರಶಾಂತ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ... ೩

ಸಣ್ಣ ಕಥೆ... ೨೨

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ... ೪

ವಾರ ವಿಚಾರ... ೨೪

ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ... ೫

ವನ ವಿಹಾರ... ೨೬

ಸಂವಾದ... ೭

ವ್ಯಾಧಿ ವ್ಯಸನ... ೨೯

ಯೋಗ ಸೂತ್ರ... ೮

ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ... ೩೦

ಜೀವದುಸಿರು ಹುಸಿ ಗಾಳಿಯಾದಾಗ... ೧೩

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನೋತ್ಸವ... ೩೧

ವೈದ್ಯರ ದಿನಾಚರಣೆ... ೧೫

ಭಾವ ಲಹರಿ... ೩೪

ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ.. ೧೬

ರುಚಿ ಅಭಿರುಚಿ... ೩೭

ಕಣ್ ಕಣ್ಣ ಸಲಿಗೆ... ೧೭

ಪುಟಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚ... ೩೯

ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜೆಯಲ್ಲಿ... ೧೯

ಕ್ಯಾಮರಾ ಕಣ್ಣು... ೪೧

ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ: ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ (ಕೃಪೆ:ಅಂತರ್ಜಾಲ)

ಮೇಲಿನ ಪುಟಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಲು, ಆಯಾ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ!

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ

ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾರತದ 75ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

ನಿವೆಲ್ಲರೂ ಬೇಸಿಗೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡೊನಾಲ್ಡ್‌ಸನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಿಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದುದು ಒಂದು ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ, ಈ ವರ್ಷದ ಬೇಸಿಗೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಪವಾಗಿದ್ದವು! ಇದು ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯೇ? ಅಥವಾ ಗ್ಲೋಬಲ್ ವಾರ್ಮಿಂಗ್ ನಿಜವೇ ಎಂಬ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಓದಿದ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

"ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ತಾಪಮಾನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶಾಖದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹವಾಮಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಹವಾಮಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿರ್ದೇಶಕ ಆಂಡ್ರ್ಯೂ ಪರ್ಶಿಂಗ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ ಹೊದಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಖವನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿದೆ."

ಟೆಕ್ಸಾಸ್, ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕದ ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಈ ವರ್ಷ ಸುಡುವ ಶಾಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಡಜನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಾಪಮಾನವು 100F (38C) ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ ತಾಪಮಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಶಾಖವು ಮಾನವ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವು ಶಾಖ-ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾವುಗಳು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿಕೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಈ ತಾಪಮಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಡದಂತೆ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು.

- *ಮಕ್ಕಳು, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ RRR(Redue, Reuse, Recycle)ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಿ.
- *ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಇನ್ಸುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ. ಈ ಇನ್ಸುಲೇಷನ್ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಖ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೀತಲದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಅನಿಲದ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ Utility Billಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೂ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- *ಮನೆಗೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ.
- *ನೀರನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿ.
- *ತಿಂಡಿಗಳ ಸಾವಯವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಸದಬುಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ (Compost)ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
- *ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ LED Light Bulbಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
- *ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅನ್ ಪ್ಲಗ್ ಮಾಡಿ, ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ವ್ಯಯಿಸದಿರಿ.
- *ಅನವಶ್ಯಕ ವಿಮಾನ, ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ.
- *ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ.
- *ಕಡಿಮೆ ಅನಿಲವನ್ನು ಬಳಸುವ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ.
- *ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಒತ್ತಡ(Tire Pressure) ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಹೀಗೇ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆಮನಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗೋಣ.

ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೆಟ್-ಟುಗೆಡ್‌ಗಳು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಬೃಂದಾವನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆನಂದವಾಗಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

COVID-19 ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಂಕಿಪಾಕ್ಸ್ ಏಕಾಏಕಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ದೇಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

2 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ತಂಡ ಕಾತುರವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ,

ನಿಮ್ಮ ಪದ್ಮಿನಿ ಹೇಮಂತ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ

ಸಾವಧಾನ

ಶ್ರೀ ಯೋಗೀಂದ್ರ ಭಟ್ ಉಳಿ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣವೃಂದಾವನ, ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿ.

ಬಹುಶ: ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಮುನಿಸುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅಸಹನೆ. ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೋ, ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಭಾವವನ್ನೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನವಿದ್ದರೆ ಅಪಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅನರ್ಥಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಿಟ್ಟೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹನೆಗಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೋಪದ ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಾಧಿಹೋದ ಮನಸ್ಸು ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಯಂತಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಸಿರಾಗಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಉಟದೆಲೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಭಕ್ತ್ಯ ಭೋಜ್ಯ ಲೇಹ್ಯ ಚೋಷ್ಯಗಳಿಗೂ ಜಾಗಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಒಣಗಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹರಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ನಾಮುಂದು ತಾಮುಂದು ಎಂದು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಮಂದಿಯ ನೂಕುನುಗ್ಗಲು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುದುಕರು, ಅಬಲೆಯರು, ಅಶಕ್ತರಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಕಹಾಕಿ ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠಹೇಳಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಾಯ: ಪೂರ್ವಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಬಳಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯಾವಕಾಶವಿತ್ತು. ಸಂಯಮವೂ ಇತ್ತು. ಪರಿಣಾಮ, ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧನೆಯ ಸಂಚಯನವೂ ಗರಿಷ್ಠಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನ್ನುವಂತೆ, ಬಹಳಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಹಕಾರವೇ ಅವರ ಜೊತೆಗಿರಲಿಲ್ಲ! ಬೆಳಕಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪವನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕಿತ್ತು. ನೀರನ್ನೆಳೆಯಲು ಆಳ ಬಾವಿಗೆ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನಿಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಮೀಯಲು ಮುಂಜಾನೆದ್ದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ನೀರು

ಈಗೀಗ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ತಾಳುವ, ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವ ಸಂಯಮದ ಆಯುಷ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಸಾಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೇನಾದರಾಗಲಿ, ನನಗೇನು? ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬಸ್ಸು ರೈಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆ

ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿತ್ತು. ನಿತ್ಯವೂ ಅದೆಷ್ಟೋ ದೂರ ನಡೆದೇ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ನಿತ್ಯದ ವಿಧಿಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಸಮಯದ ಮತ್ತು ಶ್ರಮದ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು! ಆದರೂ ಅವರ ಬಳಿ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯವಿತ್ತು! ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹನೆಯೂ ಇತ್ತು!

ಈಗ ನಮಗೇನು ಕಡಿಮೆ? ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು, ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಾದ ನೀರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೂತು, ನಿಂತು ಮತ್ತು ಮಲಗಿಯೂ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದರಲ್ಲಿ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ತಲುಪುವುದೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಯಾರ ಜೊತೆಗೂ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮುಖನೋಡಿಯೇ ಮಾತಾಡುವಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಇಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇನನ್ನು? ಮನೆಮಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಯಮವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರನ್ನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರಿಗೇ ನಾವು ಸಹಾಯಕ್ಕೊದಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಬಗೆಗಿನ ಯೋಚನೆಯಂತೂ ಆಗದ ಮಾತು.

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಬದುಕನ್ನು ಬಂಗಾರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಾವಧಾನತೆ ಮಾತ್ರ. ಮತ್ತೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಇದೆ. ಸಾತ್ವಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಯೂ ಇದೆ. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನ ಬೇಕಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ.

ಅವಸರದ ತೀರ್ಮಾನ ಬೇಡ. ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತರೆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಪುಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಲದ ಹೂವಿನಂತೆ ಅರಳುತ್ತದೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಸುಂದರ ನೀರ ಹನಿಗಳಿಗೆ ಅರಳಿದ ಕಮಲದ ದಳಗಳು ಆಶ್ರಯ

ಕೊಡುವಂತೆ, ಎಲ್ಲರ ಬಗೆಗಿನ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಾವಿಯಿದೆ. ಬಾವಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಹಗ್ಗವಿದೆ. ಕೊಡಪಾನವೂ ಇದೆ. ಸಾವಧಾನತೆಯಿಂದ ಸೇದಿ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಬಾಕಿಯಿದೆ. ಇಡೀ ಕೊಡಪಾನದ ನೀರು ತುಂಬುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ. ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆಗೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ತಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಬುಡದಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ತಾಳ್ಮೆ ತಪ್ಪಿ ಸಿಡುಕಿನಿಂದ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳಿಂದ, ದುರ್ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ದೂರವಾದ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ತನಗಾದರೆ ಸಾಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಗಬಾರದು ಎಂಬ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ, ಬಳಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ ಮಡಕೆಯನ್ನು ಮರು ಜೋಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳು ಒಡೆದ ಗಾಜಿನಂತಾಗಬಾರದು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಇತರರು ತಪ್ಪೆಸಗಿದಂತೆ, ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಸಾವಧಾನತೆಯಿಂದ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ತಾಳ್ಮೆ ಬೇಕು. ಮೊದಲು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕಡಿಮೆಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೆಸೆಯುವುದೆಂದರೆ ಮರಳಿನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದ ಮುತ್ತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹುಡುಕುವಂತೆ. ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ಷಣವೊಂದು ಸಾಕು. ಹುಡುಕಲು ದಿನಗಳೇ ಬೇಕು.

ಸಂತನಲ್ಲದ ಸಂತನ ಸ್ವಗತ .... ಭಾಗ ೧

ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ

ಶ್ರೀಯುತ ಗುರುರಾಜ ಕರಜಿಗಿ ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ ಈ ವರ್ಷದ ವಸಂತೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ "ಮಾತು" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅವರ ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಒಂದು ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಬಂದಿತು. ನಮ್ಮ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತು ಹಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ, ವಿಚಾರ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವರದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೃಂದಾವನ ಈಗ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹಲವು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಬಯಕೆ ನಮ್ಮದು.

ಬಾಲ್ಯದ ಮೆಲುಕು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಜ್ಜ

ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಳಗಿ ಎನ್ನುವ ನಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು ನನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮನೆತನದವರು. ನಾಲ್ವೈದು ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು, ದೊಡ್ಡ ಮನೆ (ವಾಡೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ). ಕೂಡು ಕುಂಟುಂಬದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅವರ ಮನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ೨೫-೩೦ ಜನ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೫-೨೦ ಮಕ್ಕಳೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೧೬ಎತ್ತು, ೫-೬ ಎಮ್ಮೆ, ೪-೫ ಆಕಳು. ಹೀಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೂ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲ,ತೋಟ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾ, ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಈಜುತ್ತಾ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ, ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುವ ವಾತಾವರಣ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭದ್ರತೆ ಕಾಡಬಾರದು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭದ್ರತೆ, ಚಿಂತೆ, ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಭದ್ರತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಅಜ್ಜ (ತಂದೆಯ ತಂದೆ). ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ ಕರಜಿಗಿ. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು

ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ವೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದವನು. ಕಡು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ತಾನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವನು. ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ಸಾಕ್ರೆಟಿಸ್, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ವಜ್ಞ. ತುಂಬಾ ಘನತೆಯಿಂದ ಬದುಕಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ ಊರಿನ ಶಿಕ್ಷಕ, ವೈದ್ಯ, ಪುರೋಹಿತ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನೇ!

ತನ್ನ ಕೋಟಿನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಡಿ ಡಿ ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿವು

ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಊರಿನ

ಬಾವಿಯ ನೀರು

ಶುದ್ಧವಾಗಿಡಲು ತಾನೇ ಹೋಗಿ

potassium permanga-

nate ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನದೇ

ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು

ತಂದು ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ

ಕಾಗದ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ತಾನೇ

ಹೋಗಿ ಅವರ ಪತ್ರಗಳನ್ನು

ಅಂಚೆಗೆ ಹಾಕಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಜ್ಜನ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ 1938 ರಲ್ಲಿ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯ

ಪದಕವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿತು.

ಪದಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ

ಆಸೆಯಿಲ್ಲದ ಅಜ್ಜ ಅದನ್ನು

ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಪದಕವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಏನಾದ್ರೂ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ನನ್ನ ಅಜ್ಜ ಅದನ್ನು ಮನೆಯ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ (ಅಂದಿನ ಶೋ ಕೇಸ್) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಳು. "ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಿ? ಇದರಿಂದ ನಾನು ಏನೋ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತೆ" ಎಂದು ಪದಕವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಟ್ರಂಕ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ತು, ಟ್ರಂಕನ್ನು ಮಚದ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿದರು. ಪದಕ ಮುಂದೆಂದೂ ಹೊರಗೆ ಕಾಣಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಬದುಕಿದ್ದೇ ಹಾಗೆ. ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ, ತನಗಾಗಿ ಏನಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೇನಾದರೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯತನ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಅಜ್ಜನಿಂದಲೇ ಬಂದಿದ್ದು. (ಮುಂದುವರೆಯುವುದು....)

ಸಮಾಧಿ ಪಾದ

ಅನನ್ತ ಅಮ್ಬುಗ, ಸ್ಯಾ ಜರ್ನಲ್

ಪತಂಜಲಿ ಯೋಗ ಸೂತ್ರ: ಸಮಾಧಿ ಪಾದ ಸೂತ್ರ ೧೫ - ೧೬
ಅಪೊ ದೀಪೋ ಭವ - ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಬೆಳಕಾಗು -ಭಗವನ್ ಬುದ್ಧ

ಯೋಗೇನ ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಪದೇನ ವಚಾಮ್ ಮಲಮ್ ಶರೀರಸ್ಯ ಚ ವೈದ್ಯಕೇನ
ಯೋಪಾಕರೋತ್ತಮ್ ಪ್ರವರಮ್ ಮುನೀನಾಮ್
ಪತಂಜಲಿಂ ಪ್ರಾಣ್ವಲಿರಾನತೋಸ್ಮಿ

ಅಸಂಶಯಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮನೋ ದುರ್ನಿಗ್ರಹಂ ಚಲಂ ಅಭ್ಯಾಸೇನ ತು
ಕೌಂತೇಯ ವೈರಾಗ್ಯೇಣ ಚ ಗೃಹ್ಯತೇ
ಹೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ! ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಬಹಳ
ಕಷ್ಟವಾದುದು, ಆದರೆ, ಅಭಾಸ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಹುದು,
ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು - ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಧ್ಯಾನಯೋಗ ಶ್ಲೋಕ ೩೫

ಸತಿಸಮ್ಯೋಗಾಞ್ನಮ್ ಭವೇತಿ ವಿವೇಕ ನಿಸ್ಸಿತಮ್ ವಿರಾಗ ನಿಸ್ಸಿತಮ್
ನಿರೋಧ ನಿಸ್ಸಿತಮ್ ವಸ್ತೋಗ್ನ ಪರಿಣಾಮಿಮ್ - ಬೋಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ
ವಿವೇಕವು ಬೇಕು, ಖಚಿತವಾಗಿಯೂ ವೈರಾಗ್ಯವು ಬೇಕು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ
ನಿರೋಧವು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವು ಮೂರೂ ಇದ್ದಾಗ ಅದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ
ವಸ್ತುಗ್ರವು (ವಿಸರ್ಗ, ನಿರ್ವಾಣ) ಉತ್ಪಾದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. - ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ಸಪ್ತ
ಭೋಗಾಞ್ನ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಹಿನ್ನಿನ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ, ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ
ಕೆಲವು ಉಪಾಧಿಗಳನ್ನು (qualifying them)ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು
ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರೋಧಿಸಬಹುದೆನ್ನು ಉಪನಿಬದ್ಧಿಸಿದ್ದೆವು
(discussed). ಮುನ್ನುವರೆದು, ವ್ಯಾಸರ ನದಿಯ ಉಪಮೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಗೀತೆ
ಮತ್ತು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಸಪ್ತ ಭೋಗಾಞ್ನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು
ವೈರಾಗ್ಯಗಳೆರಡೂ ಮುಖ್ಯವೆನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು
ನಿರೂಢವಾಗಿ (separate) ನೋಡೋಣ - ವೈರಾಗ್ಯ ಒಂದು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿವಾದ
ವಿಷಯ, ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಠವಾಗಿ (detailed) ನೋಡುವುದು ಅಲ್ಪೇತರ (im-
portant).

ಮೊದಲಿಗೆ ವೈರಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ಏನಲ್ಲವೆನ್ನು ತಿಳಿದು ನಂತರ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು
ನೋಡೋಣ -

ಏಕಪರ, (first of all) ವೈರಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಏನೂ ಬೇಡವು ಎನ್ನು
ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಸಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ. ನಾನು
ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬದನೇಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟೆ, ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟೆ, ಯವಫಲ (ಈರುಳ್ಳಿ)
ಮತ್ತು ಕಟುಕನ್ನ (ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ) ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಎನ್ನು ಬಿಡುವುದರಲ್ಲೇ
ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ವೈರಾಗ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯುತ(on the contrary) ಎಲ್ಲವೂ
ನನಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ವಸ್ತುತಹ ವೈರಾಗ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರಬಹುದು!!
ಯಾವುದೂ ನನ್ನದಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ವೈರಾಗ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರಬಹುದು -
ಮೊದಲನೆಯದು ಕೃಷ್ಣನ ವೈರಾಗ್ಯ, ಎರಡನೆಯದು ಬುದ್ಧನ ವೈರಾಗ್ಯ! ಈ
ಎರಡೂ ವೈರಾಗ್ಯಗಳೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ ಅಪಷ್ಕರವಾದುದಲ್ಲ
(opposite)) ಒಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಒಂದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಂದಿರುತ್ತದೆ-
ಅವಧಾರಣೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಷ್ಟೆ. ಕೃಷ್ಣನದು ವಿಶ್ವರೂಪದ ವೈರಾಗ್ಯವಾದರೆ
ಬುದ್ಧನದು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದ ವೈರಾಗ್ಯ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಅನಾಸಕ್ತತೆ ಇರಬೇಕು
ಸನ್ಯಾಸಭಾವ (ಸ = ಸಮನಾಗಿ, ನ್ಯಾಸ = ಮುನ್ನೆ ತರುವುದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ಸಮನಾಗಿ ನೋಡುವುದು) ಇರಬೇಕು

ವೈರಾಗ್ಯವು ಯೋಗದ ತಳಹದಿ; ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆನೋ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನೇ
ಯೋಗಕ್ಕೆ, ಸಮಾಧಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯಪದವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಮುನ್ನಿನ
ಎರಡು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ವೈರಾಗ್ಯವೆಂದರೇನು, ಅದರ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು
ಸಾಧಿಸುವ, ತಸ್ಯ ಯತಮಾನಸಇತ್ಯಾ ವ್ಯತಿರೇಕಸಇತ್ಯಾ ಏಕೇನ್ದ್ರಿಯಸಇತ್ಯಾ
ವಶೀಕಾರಸಇತ್ಯಾ ಇತಿ ಚತಸ್ರಃ ಸಇತ್ಯಾ: ಎನ್ನು ವಾಚಿಸ್ಪತಿ ಮಿಶ್ರರು
ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯತಮಾನ, ವ್ಯತಿರೇಕ, ಏಕೇನ್ದ್ರಿಯ, ವಶೀಕಾರದಂತಹಾ ನಾಲ್ಕು
ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿವೇಕಖ್ಯಾತಿಯಂತಹಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ
ಅನೂಕ್ತಿಸೋಣ

ಅಥ ಸಮಾಧಿ ಪಾದ:

ಸೂತ್ರ ೧೫: ದೃಷ್ಟಾನುಶ್ರವಿಕ ವಿಷಯ ವಿತ್ಯಷ್ಟಸ್ಯ
ವಶೀಕಾರಸಇತ್ಯಾವೈರಾಗ್ಯಮ್

ಸೂತ್ರ ೧೬: ತತ್ತರಂ ಪುರುಷಖ್ಯಾತೇರ್ಗುಣವೈತ್ಯಷ್ಟಮ್

ಅರ್ಥಗತಿ

ಸೂತ್ರ ೧೫: ದೃಷ್ಟಾನುಶ್ರವಿಕ ವಿಷಯ ವಿತ್ಯಷ್ಟಸ್ಯ
ವಶೀಕಾರಸಇತ್ಯಾವೈರಾಗ್ಯಮ್

ದೃಷ್ಟ = ನೋಡಿದ್ದು, ಇನ್ದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಶಾಮಿತಗೊಂಡಿದ್ದು(perceived)
ಅನುಶ್ರವಿಕ - ಅನು = ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು ಶ್ರಾವಿಕ =
ಶ್ರೂಯಮಾಣಗೊಂಡಿದ್ದು/ಕೇಳಿದ್ದು; ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದನ್ನು(ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯ ದೇವರ
ಪೂಜೆಯ ಫಲ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ, ದೇವರ ವರ, ಶಾಪ ಇತ್ಯದಿ) ಕೇಳಿದ್ದು.

ಸಇಷ್ಟಾವೈರಾಗ್ಯಮ್ = ಸಇಷ್ಟಾ + ವೈರಾಗ್ಯಮ್; ವೈರಾಗ್ಯವೆನ್ನು ಸಾವಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ(defined as)

ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಮತ್ತು ಪಾರಮ್ಪಾರಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ವಿಚಾರಣೆ ಅನುಭವಗಳ(ಸ್ವರ್ಗ-ನರಕ, ದೇವರ ಪೂಜಾ ಫಲ ಇತ್ಯಾದಿ) ಬಗೆಗಿನ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ವೈರಾಗ್ಯ.

ಸೂತ್ರ ೧೬: ತತ್ಪರಂ ಪುರುಷಖ್ಯಾತೇರ್ಗುಣವೈತ್ಯಕ್ಷಮ್

ತತ್ = ಆ (ಅನ್ತರ ವೈರಾಗ್ಯ). ಪರಮ್ (ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ. ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ). ಪುರುಷ = ಪುರ ಷೇತಿ ಇತಿ ಪುರುಷ; ನಮ್ಮೊಳಗಿರುವ ಅಭಿಜ್ಞ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ, ದೇಹ-ಮನಸ್ಸು-ಬುದ್ಧಿ-ಆಂತಃಕರಣವೆಲ್ಲದರ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಚೇತನವನ್ನು ತುಮ್ಮುವ ತತ್ತ್ವ. ಖ್ಯಾತೇಹ್/ಖ್ಯಾತಿ = ವಿಚಕ್ಷಣತ್ವ (judgement/discernment). ಗುಣ = ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹಾ ಸತ್ತ್ವ-ರಜಸ್-ತಮೋ ಗುಣಗಳು. ವೈತ್ಯಕ್ಷಮ್ = ವಿ = ಅಪಷ್ಕರವಾದುದು + ತ್ಯಕ್ಷ = ಅತಿಯಾದ ಕಾಮನೆ

ಗುಣಗಳ ಮೇಲಿನ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪುರುಷ ಖ್ಯಾತಿಯ ಮೂಲಕ (ಪುರುಷ, ತಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿನ್ದ ಬೇರೆ ಎಮ್ಮ ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನ) ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆ ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ

ವಿವೃತ್ತಿ

ಸೂತ್ರ ೧೫: ದೃಷ್ಟಾನುಶ್ರವಿಕ ವಿಷಯ ವಿತ್ಯಕ್ಷಸ್ಯ ವಶೀಕಾರಸಇಷ್ಟಾವೈರಾಗ್ಯಮ್
ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅನುಭವದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ - ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಭವಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ/ ಮತ್ತು ಸಮೃದಾಯ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ (ದೇವರು, ದೇವರ ವರ, ಶಾಪ, ಪೂಜಾಫಲ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ ಇತ್ಯಾದಿ) ಮೂಲಕ ಅನುಭವಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರಬಹುದು - ಆಕಲನವನ್ನು (desire) ವಶೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ವೈರಾಗ್ಯವೆನ್ನು ವಿಶಿನಿಷ್ಠಿಸುತ್ತಾರೆ(define). ಇಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯದ ಅರ್ಥ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ವಶೀಕರಣ. ಈ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

ವೈರಾಗ್ಯವೆನ್ನು ಪದವು ರಿಷ್ತ್ ಅನ್ನುವ ಪದದ ಮೂಲದಿನ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರು ಪದ. ರಿಷ್ತ್ ಅನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಮ್ಮ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಅರ್ಥವಿದ್ದರೂ ಪಾರಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಿಷ್ತ್‌ತಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದಿನ್ದ (ಮೇಲೆ ಉಪದಿಷ್ಟಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು) ಪರ್ಯಕುಲಗೊಳ್ಳುವುದು (getting affected) ಎನ್ನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೇ ಕೊಡುವ ಉದಾಹರಣೆಯೆನ್ದರೆ, ತಲೀನವಾಗಿರುವ(clear)ಸ್ಥಿತಿಕದ ಮುನ್ನೆ ಕೆಮ್ಮು ಗುಲಾಬಿಯನ್ನಿಟ್ಟಾಗ ಸ್ಥಿತಿಕವೂ ಕೆಮ್ಮಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ - ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಕವು ಸ್ವಭಾವತಹ ತಲೀನವಾಗಿದ್ದರೂ ಗುಲಾಬಿಯ ಮುನ್ನೆ ಬನ್ನಾಗ ತನ್ನ ತಲೀನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೆಮ್ಮಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸೂತ್ರವಾದ "ವೃತ್ತಿಸಾರೂಪ್ಯಮಿತರತ್ರ" ವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ರಿಷ್ತ್ ಪದದಿನ್ದ ರಾಗ(attraction, longing) ಅನ್ನುವ ಪದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿನ್ದಲೂ ಸರಿ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿನ್ದಲೂ ಸರಿ. ಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿನ್ದ ಸರಿ, ಏಕೆನ್ದರೆ, ಯಾವುದರಿನ್ದ ನಾವು ರಿಷ್ತ್‌ತಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರಿನ್ದ ಉಣ್ಣಾಗುವ ಅನುಭವವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿನಿವೇಶಗೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ - ೬ ನೆಯ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ "ಪ್ರಮಾಣ ವಿಪರ್ಯಯ ನಿದ್ರಾ ಸ್ಮೃತಯಹ" ಎನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸ್ಮೃತಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನೂ ಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಿರೋಧಿಸಬೇಕೆನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ - ಈ ಸ್ಮೃತಿಯ ಕಾರಣದಿನ್ದ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಾ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ - ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಣ್ಣೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅನುಭವಿಸಿದಷ್ಟೂ ರಿಷ್ತ್‌ತಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿನ್ದ ಅನುಭವದ ಸ್ಮೃತಿಯು ಹೇಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಹೀಗೆ ಒಂದು ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುತ್ತೇವೆ. ವೈರಾಗ್ಯವೆನ್ದರೆ ರಿಷ್ತ್‌ತಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ರಾಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದದೇ ಇರುವುದು -(not getting affected and hence not getting attracted to) - ಆದುದರಿನ್ದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದೆನ್ನಲ್ಲ, ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆನ್ನಲ್ಲ, ಆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ಫಲಕ್ಕೆ ರಾಗವಿರಬಾರದು (attraction, longing)ಅನ್ದರೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು (letting go of the attraction and longing)

ಆದರೆ!! ಬರೇ ಅರಿಷ್ತ್‌ತವಾಗಿ ವಿರಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆನ್ದರೆ, ಈ ಗುಣವು ಹೇಗೆ ಬನ್ನಿತು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು ಎಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ! ಅನ್ದರೆ ವಿತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆವು ಎಮ್ಮ ಪೃಷ್ಠ. ಇದು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯವೆನ್ದರೆ, ಅರಿಷ್ತ್‌ತತೆ ವಿರಾಗ ಸ್ಥಿತಿಯು ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬಹುದು - ಜ್ವರ ಬನ್ನಾಗ ಸಿಹಿ ತಿನಿಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಷ್ತ್‌ತತೆ ವಿರಾಗ ಎರಡೂ ಇರುತ್ತದಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲೇ ಬರುವುದು ವಶೀಕಾರದ ಗುರ್ವರ್ಥತ್ವ(relevance)

ವಶೀಕಾರದ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಮೊದಲು ವೈರಾಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು; ಈ ಮೇಲೆ ರಿಷ್ತ್‌ತತೆಗೆ ಮತ್ತು ರಾಗಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು (source)ಹೇಳಿದೆವು - ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಗುವ ಅನುಭವಗಳು - ಪತಂಜಲಿ ಇದನ್ನು ಈಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟ ಎನ್ನು ಕರೆದರು. ಮತ್ತು ಅನುಶ್ರವಿಕ ಅನ್ದರೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಮ್ಪರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ದೇವರ ಪೂಜೆ, ಪೂಜಾ ಫಲ, ಸ್ವರ್ಗ ಇಯ್ಯಾದಿಗಳು. ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ - ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ. ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಮಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ವೈರಾಗ್ಯ ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ (ದ್ರಷ್ಟಾ ಮತ್ತು ಅನುಶ್ರವಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ). ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ಮುನ್ನಿನ ಸೂತ್ರದ ವಿಷಯ

ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪತಂಜಲಿ ವಶೀಕಾರಸಇಷ್ಟಾವೈರಾಗ್ಯಮ್ ಎನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಜವಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಹೊನ್ನಬೇಕಾದರೆ, ವಶೀಕಾರದಿನ್ದ ಅನ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿತ್ವದಿನ್ದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಹಿತವಾದ(focused) ಪ್ರಯಾಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಚಸ್ಪತಿ ಮಿಶ್ರರು, ಈಶ್ವರ ಕೃಷ್ಣರ ಸಾಚ್ಚ್ಯಕಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ

ವಶೀಕಾರಸಂಘಾ ಇತಿ ಚತುಃ ಸಂಘಾಃ ಎನ್ನು ಹೇಳಿ ಯತಮಾನ, ವ್ಯತಿರೇಕ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಶೀಕಾರ ಎನ್ನು ಅಭಿಜ್ಞಾನಿಸುತ್ತಾರೆ - ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಹೊನ್ನಬೇಕಾದರೆ, ವಶೀಕಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಮಕವಾಗಿ ಮೊದಲು ಯತಮಾನ, ವ್ಯತಿರೇಕ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಂತಹಾ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕು.

ಯತಮಾನ - ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಯಾತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಯತಮಾನ; ಯತಮಾನದ ಗುರಿ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿತವಾಗಿ(deliberate) ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾಯಗಾಗಿ ನಿಕರೋತಿಸುವುದು(bring down). ಯತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪದಾನುಕ್ರಮವಾದ ಸ್ತರಗಳಿವೆ (hierarchical steps)

- **ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ**, ಗುರುಮುಖೇನ ಜೀವನದ ನಿತ್ಯಾನಿಯ್ಯಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನ ಹೋಗಿ, ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಮನನ ನಿರಿದ್ಯಾಸಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಮ್ ವಿನ್ಯಾತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು(discover)
- **ನಂತರ**, ಅನಿತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳಿನ್ನಾಗುವ ಉತ್ಸಾರವಾದ (endless) ಪೀಡನಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನಿತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- **ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ**, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಷಾಯಗಳನ್ನು (attractions) ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಏಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಇನ್ವಿಯಗಳು ಅನಿತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅತಿರೀಷ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಮ್ಮದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ರಾಗಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದಿರಲಿ ಎಮ್ಮ ಒನ್ನು ಮನೋ ನಿವ್ಯೂಧವನ್ನು(resolution) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
- **ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ**, ನಿವ್ಯೂಧದ (perseverance) ಕಾರಣದಿಂದ, ಕ್ರಮಕವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಆಕಲನಗಳನ್ನು, ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಕದ(discrimination) ಮೂಲಕ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವ್ಯತಿರೇಕ - ಇದು ಯೌಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ತರ್ಕಪ್ರಧಾನವಾದ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಇದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಅತಿಸೃಜಗೊಳಿಸಲು (abandon) ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯತಿರೇಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪದಾನುಕ್ರಮವಾದ ಸ್ತರಗಳಿವೆ

- **ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ**, ಯತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಷಾಯಗಳು ಅವರೋಪಿತವಾಗಿವೆ/ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿವೆ, ಯಾವ ಕಷಾಯಗಳು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಮ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತರಮದಲ್ಲಿ (subsequently) ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಷಾಯಗಳ್ಯಾವುವು ಎನ್ನು ಅಜಿಹ್ಮವಾಗಿ (sincere) ಮೂಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ,
- **ಎರಡನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ**: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಷಾಯಕ್ಕೂ, ರಾಗಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಅಥವಾ ಒನ್ನಕ್ಕಿನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ಮೇನ್ವಿಯಗಳ (ಅಥವಾ ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒನ್ನು

ಅಭದ) ಜೊತೆಗೆ ಸಮ್ಮನ್ವವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ಮಾನಗೊಳಿಸಿದ(mentioned) ಹಾಗೆ, ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮನ್ನ ಪಟ್ಟ ಇನ್ವಿಯಾಂಗಳನ್ನೂ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ, ಯಾವ ಇನ್ವಿಯಾಂಗಳ ಮೇಲೆ ವಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಲಿದೆ ಎಮ್ಮದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಉದಾಗರಣೆಗೆ, ಲೈಜ್ಜೆಕಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮನ್ನ ಪಟ್ಟ ಕಷಾಯಕ್ಕೂ ಜನನೇನ್ವಿಯಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಗಾಢವಾದ ಸಮ್ಮೋಗವಿದೆ

- **ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ**: ಕಷಾಯಗಳು ವೃಥಜ್ಜೆವಾಗಿ (solitary) ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಹಲವಾರು ಕಷಾಯಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಯವುದೋ ಒನ್ನು ರಾಗಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ (domain of attraction) ಅಣ್ಣಿಕೊಣ್ಣಿರುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆರೆದು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಫಲಿತಾಮ್ಯವನ್ನು ವೃನ್ಮಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಯಾವ ರಾಗಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ನಿಯನ್ವಣ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ್ಯಾವುವು ಎನ್ನು ಅರಿವಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

- **ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ**: ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅನ್ನರೆ ಯತಮಾನ ಮತ್ತು ವ್ಯತಿರೇಕದ ಮೂರು ಸ್ತರಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ತರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಾಗ, ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿವೇಶಗೊಣ್ಣಿರುವ ಕಷಾಯಗಳು, ಕಷಾಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ವಿಯಾಂಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಯನ್ವಣ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ಯಾವುದು ಉಳಿದಿದೆ ಎಮ್ಮ ಒನ್ನು ಮಾನಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕಷಾಯಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ; ಅನ್ನರೆ, ಯಾವ ಕಷಾಯಗಳು ಬಲವಾಗಿವೆ, ಯಾವುದು ಅಬಲವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಅಬಲ ಕಷಾಯದ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮುನ್ನೆ ಬಲವಾಗಬಹುದೆಮ್ಮ ಅಪಿಚ್ಚಿಲವಾದ (clear)ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ವ್ಯತಿರೇಕದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ರಾಗಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಿನ ಸ್ತರವಾದ ಏಕೇನ್ವಿಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು, ಅಬಲವಾದ ಕಷಾಯ/ಕಷಾಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅತಿಖ್ಯಾತಿಗೊಳಿಸುವುದು (relinquish)

ಏಕೇನ್ವಿಯ - ಈ ಸ್ತರದ ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಒನ್ನೇ ಒನ್ನು ಇನ್ವಿಯದ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಆ ಇನ್ವಿಯವೇ ಮನಸ್ಸು! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ವ್ಯತಿರೇಕದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ, ಅಬಲವಾಗಿರುವ ರಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಲವಾದ ರಾಗಗಳನ್ನು/ಕಷಾಯ/ಕಷಾಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು, ಮುನ್ನಿನ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಎನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಅಬಲವಾದ ರಾಗಗಳಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮೇನ್ವಿಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೇ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರಾಗಗಳಿಗಿನ್ನ ಸುಲಭ - ಎಲ್ಲ ರಾಗಗಳೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆಮ್ಮದು ನಿಜವಾದರೂ. ಉದಾಗರಣೆಗೆ ಲೈಜ್ಜೆಕ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ತೃಷ್ಣೆಗೆ ಮನಸ್ಸು, ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜನನೇನ್ವಿಯಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೂ ಕರ್ಮೇನ್ವಿಯವಾದ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಅಭವಾದ ಶಿಶ್ನ ಮತ್ತು ಯೋನಿಯನ್ನು

ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಲಭ; ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಶ್ವೀಲ ಚಿತ್ರವು ನಮ್ಮ ಮುನ್ನ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವುದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮದ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭ. ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಪದಾನುಕ್ರಮವಾದ ಸ್ತರಗಳಿವೆ

- **ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ:** ಯತಮಾನದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಮುಖೇನ ಮತ್ತು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ, ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾದ ಹಾಗೂ ಅಗೋಚರವಾದ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳು ಅಮಾನಸ್ಯಕ್ಕೆ (suffering) ಕಾರಣವೆಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅಭಿನಮಯಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು (clear understanding)

- **ಎರಡನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ:** ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಸಾದವಾದ ಅವಬೋಧತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಗುಹ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಸ್ವಭಾವಗಳ ಅರಿವಾಗಿ, ಈ ಅರಿವಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸವೆರಡೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ

- **ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ:** ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸವೆರಡೂ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳು ಬರೇ ಒಂದು ಇತ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ (information) ಅಕ್ಕಿಪ್ಪ ಅಥವಾ ಕುತೂಹಲ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ - ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಭಾವ ಕುಸುಮ್ಯರಾಗುವುದು (outward)

- **ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ:** ಈ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ರಾಗ/ಕಷಾಯಗಳಿಗೆ ಮೇರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ತೊರೆಯುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ಬೇರೆಲ್ಲ ರಾಗಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಅಥವಾ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕಷಾಯ. ಡಿ.ವಿ. ಗುಣಪ್ಪವನರು ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದಾತುರಕಿಂತ ಚಿನ್ನದಾತುರ ತೀಕ್ಷ್ಣ, ಚಿನ್ನದಾತುರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಗಣ್ಣಿನವು ಮನ್ನಣೆಯ ದಾಹವೀಯಲುಕುಮ್ ತೀಕ್ಷ್ಣತಮ ತಿನ್ನುವುದಾತ್ಮವನೆ ಮಞ್ಜುತಿಮ್ಮ ಎನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಬಹಳ ಗಮ್ಪೀರವಾದ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಆವರು ಈ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗು ಚರ್ಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ರಾಗ ಕಷಾಯ/ಕಷಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪದಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಈ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯ ರಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೂ ನಿರೋಧಿಸುದು

ವಶೀಕಾರ - ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಸ್ತರವನ್ನು ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಮೂರ್ಣ ಅರಿವಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಯಾಗುವುದರಿನ್ನಾಗುವ ಅಮಾನಸ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಅರಿವುಣ್ಣಾಗಿ, ಇದರ ಫಲದಿಂದ ದೃಷ್ಟ ಅನ್ತರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗೋಚರವಾದ ರಾಗ/ಕಷಾಯ/ಕಷಾಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಶ್ರವಿಕ ಅನ್ತರೆ, ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಫಲ, ಸ್ವರ್ಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಮೇಲಿನ ರಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ವಶೀಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ವಮಿತ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಶೀಕಾರವೇ ಮುನ್ನ ನಿರ್ವಾಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿಗೆ ಸೋಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ!

ಸೂತ್ರ ೧೬: ತತ್ವರಂ ಪುರುಷಖ್ಯಾತೇರ್ಗುಣವೈತ್ಯಕ್ಷಮ್

ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಅವೇತಿಸೋಣ. ಬಾಲಿಶವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಗುವ ವೃತ್ತಿಗಳ (ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲವಾದ ಐನ್ದ್ರಿಕ-ದೈಹಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ) ವೈರಾಗ್ಯವಾದರೆ, ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು, ಮನಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ವೈರಾಗ್ಯ. ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯವಾದರೆ, ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ. ಈ ಎರಡೂ ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ಸಮಾಧಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನೇರವಾದ ಸಮ್ಯನ್ವವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ; ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ಸಬೀಜ ಅಥವಾ ಸಮ್ರಾಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನೇರ ಸಮ್ಯನ್ವವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ನಿಬೀಜ ಅಥವಾ ಅಸಮ್ರಾಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನೇರ ಸಮ್ಯನ್ವವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ -ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಿನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನ್ವಯಿಸೋಣ

ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವು ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ!

ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ದರ್ಶನಗಳೂ ಗುಣದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು(hypothesis) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ (ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ - ಕೆಲವು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ/ಆಗಮ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದರ್ಶನಗಳು ತಮಸ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಹಲವಾರು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ), ಮೂಲತಹ ಗುಣಗಳ ಜ್ಞಾನವಾದ ಸಾಜ್ಞ್ಯ-ಯೋಗ ದರ್ಶನದ ಸಮ್ಮೀಮೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ, ಪರಾವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ಮೊದಲು ಸಾಜ್ಞ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಮುನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ - ಇಲ್ಲಿ ಸಾಜ್ಞ್ಯ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನೋಡದೇ (ಇದು ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಷಯ)ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ

ಸಾಜ್ಞ್ಯವು ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಎಮ್ಮ ದ್ವೈತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ (ಇಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ ಎಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮಧ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ದ್ವೈತ ಮತಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು - confuse). ಈ ಎರಡು ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ತತ್ವವು (ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಎಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ಗಣಿಸು ಎನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ವ್ಯತಿಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು - interchangeable) ಮಾತ್ರ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿದ್ದು - conscious. ಪ್ರಕೃತಿ ತತ್ವವು ಜಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮ ತತ್ವವು ಸ್ವಭಾವತಹ, ಸ್ವಯಮ್ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಬೇರೊಂದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ತತ್ವವಾಗಿದ್ದು(ದೀಪದ ಹಾಗೆ. ದೀಪವನ್ನು ನೋಡಲು ಬೇರೊಂದು ದೀಪದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಗೆ) ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪುರುಷ ತತ್ವವು ದುಷ್ಪ್ರಕಂಪ್ಯ(immovable) ಮತ್ತು ಕುಸೀದ(inert). ಸುಖ, ದುಃಖ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಅನಂದದ ಅನುಭವಗಳಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಮಾತ್ರ!

ಇತರತ್ರ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ಜಡವಾಗಿದ್ದು ಸತ್ತ, ರಜಸ್ಸು ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸುಗಳೆಂದು ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಗಿಂತ ಕೂಡಿದ ತತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತ್ತವು ಆನಂದ ಸ್ವರೂಪ, ರಜಸ್ಸು ಚಿಹ್ನು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸು ಜಡ ಸ್ವರೂಪ. ಸತ್ತ ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸು, ಆನಂದ ಮತ್ತು ಜಡಸ್ವರೂಪಗಳಾದುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ನಿರುದ್ಯಮ ತತ್ವಗಳು (ನಿರುದ್ಯಮ ತತ್ವಗಳಾದರೂ ಅವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ - ಶಾನ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೋಮಾರಿತನ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಣ್ಣರೂ ಬೇರೆಬೇರೆ). ರಜಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಚಿಹ್ನುವಾದುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ತತ್ವ. ಈ ಮೂರೂ ತತ್ವಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸದಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ಇದ್ದರೂ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದಾ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಕಾರಣದಿಂದ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ (disequilibrium) ಸ್ಥಿತಿಯು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಿಂತು, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಉಣ್ಣಾಗಿ ಈ ಗುಣಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಜಡಸ್ವರೂಪವಾದುದರಿಂದ, ಗುಣಗಳಿದ್ದರೂ, ಆ ಗುಣಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪುರುಷನ ಚೈತನ್ಯವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕಾರಣ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಪುರುಷದ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಲನವಾಗಬೇಕು - ಪುರುಷ-ಪ್ರಕೃತಿ ಮಿಲನವೇ ಸೃಷ್ಟಿ!. ಗುಣ ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ, ಹಗ್ಗ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಪ್ರಕೃತಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳಿಂದ ಬನ್ನನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ತನ್ನ ಸ್ವಯಮ್ಪ್ರಕಾಶತೆಯನ್ನು ಮರೆತಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕೃತಿ-ಪುರುಷರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿರುವುದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸುತವನ್ನು ಆರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮರ್ಮ! ಪುರುಷ ತತ್ವವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಃಸತ್ತ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ, ಸತ್ತ-ರಜಸ್-ತಮಸ್ಸು ಗುಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವೇ (ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ ಅಂತಃಕರಣ) ಪ್ರಕೃತಿ. ಚಿತ್ತದ ವೃತ್ತಿಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಾಗುವ ಸೃಷ್ಟಿ (ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವೃತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಚಾರಗಳು). ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡದಲ್ಲಾಗುವ ಹಾಗೆಯೇ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ತುಮ್ಮುವುದು ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡದ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷ ತತ್ವವು, ಮನಸ್ಸಿನ ಗುಣಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ವೃತ್ತಿಗಳ ಬನ್ನನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಪುರುಷನು ವೃತ್ತಿಗಳ ರಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ಗುಣಗಳ ರಾಗಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ, ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯ, ಅಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ವೈರಾಗ್ಯ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. - ಅಪರಾವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ, ಯತಮಾನ, ವ್ಯತಿರೇಕದನ್ನಹಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉಪ್ಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದವು. ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಬಹು ದೊಡ್ಡ

ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ಅನಿತ್ಯತೆಯ ಜ್ಞಾನವು ಕೂಡಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯೇ! ಈ ಜ್ಞಾನವುಕೂಡಾ ಒಂದು ವಿಷಯವೇ! ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯೇ! ಆದ್ದರಿಂದ, ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳ ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯತೆಯ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವೈರಾಗ್ಯವಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆನ್ನ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದೆನ್ನಲ್ಲ. ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆದರೆ ಪರವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ವರ್ಜ್ಯ. ಹಾಗಾದರೆ, ಪರಾವೈರಾಗ್ಯವು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?! ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ -

ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದ ಪುರುಷನಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು (ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಗಳ) ರೂಪತತ್ವಗಳೆಲ್ಲದರ ಅರಿವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸತೀನವಾದ (essential) ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಅರಿವಾಗುವುದರ (ಪುರುಷನು ಸ್ವಯಮ್ಪ್ರಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಜಡವೆಂದು) ಜೊತೆಗೆ, ತಾನು ಅನವಧಿ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳು ಅವಧಿಯಿಲ್ಲದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುನ್ನಿನ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥರ, ಪುರುಷನಿಗೆ, ಪರಾವಿಕೇಕದ (ultimate discrimination) ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನು ರಾಗವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಅಸಮ್ಯುಕ್ತ (separate) ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಕೈಲವ್ಯಗೊಣ್ಣು (isolated) ತನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆರುತ್ತದೆ

ಅಪರಾ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿ, ಪರಾವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಅಸಮ್ಯಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿ. ಅಸಮ್ಯಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧಿಯೇ ಯೋಗ! ಸಮಾಧಿಯನ್ನು, ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಿನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಓಂಕರ ಸತ

ತದ್ಯಥಾ, ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಗತೇ ಗತೇ ಪರಾಗತೇ ಪರಾಸಂಘತೇ ಬೋಧಿ ಸ್ವಾಹ - ಹೋದರು! ಹೋದರು! ಪೂರ್ಣತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು! ಸಮೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೂರ್ಣತ್ವದಕಡೆಗೆ ಹೋದರು! ಜ್ಞಾನೋದಯಕ್ಕೆ ಜಯಕಾರ - ಪ್ರಜ್ಞಾಪರಮಿತ ಹೃದಯ ಸೂತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ-1: ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ

ಅನುವಾದ: ದಾಶರಥಿ ಘಟ್ಟು ಮೂಲ: ಪಾಲ್ ಕಲಾನಿಧಿ (When Breath Becomes Air)

(..ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಶ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಂಗಳನ್ನು, ಮಂಗಾಟಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ದಿನಗಳು ಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ನತೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ನಾನು ಬದುಕು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟೆ. "ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಯಾವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಸುತ್ತದೆ?" ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಫಿಲಾಸಫಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆ. ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹಂಬಲಿಸುವ ಒಂದು ಜೀವಿಯನ್ನು ಈ ಮಿದುಳು ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವ ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ನ್ಯೂರೋಸೈನ್ಸ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, MRI ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗಿನ ಸಹವಾಸದಿಂದ ನನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಗೆಳೆಯರು ಮಂಗೋಲ್ ಸೈನಿಕರಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ, ಕಾಲೇಜಿನ ಕಫೆಟೇರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದೆವು; ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರಿ ಭವನದಲ್ಲಿ, ನಕಲಿ ಫ್ರಟಿರ್ನಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಂಗಳ ಮಾಡಿದೆವು; ಗೊರಿಲ್ಲಾ ಸೂಟ್ ಧರಿಸಿ, ಬಕಿಂಗ್ಹ್ಯಾಮ್ ಅರಮನೆಯ ಗೇಟಿನ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಪಿಕ್ಚರ್ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡೆವು; ಅಪರಾತ್ರಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಇಗರ್ಜಿಯ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಒಳಾಂಗಣದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿ, ಗುಮ್ಮಟದಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಿದೆವು, ಹೀಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. (ನಂತರ ವರ್ಜೀನಿಯ ವುಲ್ಫ್ ಒಮ್ಮೆ ಅಬಿಸೀನಿಯಾದ ರಾಜವಂಶಿಯಂತೆ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿ, ಕದನ ನೌಕೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೌಕಾಪಡೆಯನ್ನು ಪೆದ್ದು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಮಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಹಾನ್ ಸಾಹಸಗಳಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ).

ನನ್ನ ಸೀನಿಯರ್ ವರ್ಷದ ನ್ಯೂರೋಸೈನ್ಸ್ ನ ಕೊನೆಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲಿ, ನಾವು ತೀವ್ರ ಮಿದುಳು ಆಫಾತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಇದು "ನ್ಯೂರೋಸೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ತತ್ವ" ಎಂಬ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭ್ಯಾಸದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ವಾಗತ ಕೊಠಡಿಯ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೋದನವೊಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾದ 30ವರ್ಷ ಹರೆಯದ ಸ್ನೇಹಪರ ಮಹಿಳೆ, ತನ್ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ಣ ಕಠೋರ ರೋದನದ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಗತ ಕೊಠಡಿಯ ಕೌಂಟರ್ ಹಿಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಟಿವಿ ಸೋಪ್ ಅಪೇರಾ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ತುಂಬಾ ಸುಂದರ ಕೇಶ

ವಿನ್ಯಾಸದ, ನೀಲಿ ಕಂಗಳ ಚೆಲುವೆಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಭಾವಪರವಶತೆಯಿಂದ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಯಾರನ್ನೋ ತುಂಬಾ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಟಿವಿಯ ತುಂಬಾ ಅವಳ ಮುಖವೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಯಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೃಶ್ಯ ಮುಂದುವರೆದಂತೆ, ಅವಳ ಪ್ರಿಯಕರ ಕಾಣಿಸಿದ; ನಂತರ ಅವರು ತೀವ್ರ ಅನುರಾಗದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಲವಾಗಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರೋದನ ಇನ್ನೂ ಉಚ್ಚ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಆ ಟಿವಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಕೌಂಟರ್‌ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ, ಟಿವಿಯ ಮುಂದೆ, ನೀಲಿ ಜಮಖಾನದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತರುಣಿ ಕುಳಿತಿಿದ್ದಳು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೂಗಳ ಪ್ರಿಂಟ್ ಇದ್ದ ಡ್ರೆಸ್ ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕೈಗಳ ಬಿಗಿದ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು, ಉನ್ಮಾದದಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೇ ಸಮನೆ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಹಾಗೆ ತಲೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವಳ ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ತಲೆಗೂದಲು ಉದುರಿಹೋಗಿ ಅಗಲವಾದ ಬೋಳಾಗಿತ್ತು.

ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಗುಂಪನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುಪಾಲು ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೇ ಹೋಗಿ ಸಾವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಂದವರು ಎಂದು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಭೇಟಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. "ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ?" ಎಂದು ನಾನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಹೇಳಿದಳು-"ಮೊದಮೊದಲು ಕುಟುಂಬದ ಜನ ಸತತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದಿನಕ್ಕೇರಡು ಬಾರಿ ಬಂದು ಹೋಗುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ದಿನ ಹೋದಂತೆ ಆ ಭೇಟಿ, ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದೇ ಮಾಯವಾಗಿ, ಆ ಭೇಟಿಗಳು ನಿವಾಸಿಯ ಜನ್ಮ ದಿನಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಹಬ್ಬಕ್ಕೋ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ದೂರಕ್ಕೆ ಶಿಫ್ಟ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ."

"ಅವರನ್ನೇನೂ ನಾನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ" -ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು.

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರೋಷ ಉಕ್ಕಿತು. ಕಷ್ಟ? ನಿಜ. ಆ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವೇ. ಆದರೆ, ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಹೇಗೆ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸೈನಿಕರು ಬ್ಯಾರಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದಂತೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ಮಂಚಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಮರದ ತುಂಡುಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಆ ಮಂಚಗಳ ಸಾಲಿನ ಗುಂಟಾ ನಡೆದು, ಕೊನೆಯ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯ ಬಳಿ ಬಂದೆ. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಮುಗುಳು ನಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ನಾನು ಅವಳ ಸೊರಗಿದ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ನನ್ನ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಅವಳು ಗೊರಗೊರ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಹೊರಡಿಸಿ ಮುಗುಳು ನಕ್ಕಳು.

"ಈ ಹುಡುಗಿ ಸೈಲ್ ಮಾಡಿದಳು" ಎಂದು ನಾನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

"ಇರಬಹುದು." "ಆದರೆ ಅವಳು ಏನು ಮಾಡಿದಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ" ಎಂದು ಆ ಅಟೆಂಡೆಂಟ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದಳು.

ನನಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತು. ಅವಳು ಸೈಲ್ ಮಾಡಿದಳು.

ನಾವು ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಜೊತೆ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಾಗ, ಅವರು "ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನಗೇನನಿಸಿತು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

"ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ದೂರ ಹೋಗಿಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಸೈಲ್ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿತು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ?" ಎಂದು ನನ್ನ ರೋಷವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಕಾರಿಕೊಂಡೆ.

ಆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನನ್ನ ಮೆಂಟರ್. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವವರು. ಅವರು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ.

ಅವರು ಹೇಳಿದರು, "ನಿಜ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸತ್ತು ಹೋಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು"

ನಾನು ನನ್ನ ಬ್ಯಾಗನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದೆ.

ಅವಳು ಸೈಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಮಿದುಳು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು.

(... ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ

501(3)(c) ಪಡೆದ ಚಾರಿಟಿ ಸಂಸ್ಥೆ

Karnataka Cultural Organization (KCO) Brindavana
New Jersey, USA

www.Brindavana.org

© 2022 All right reserved. No part of this newsletter may be reproduced, photocopied, or reused without prior permission from the publisher.

ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಹಕ್ಕು ಆಯಾ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. "ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ"ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನ, ಕಥೆ, ಕವನ, ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಖಚಿತತೆಗೆ "ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ" ಮತ್ತು ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ/ಲೇಖಕರು

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: vani@brindavana.org

ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮಾಹಿತಿ

ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಥೆ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಾರಿಟೆಬಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ. ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತೆ ಈ ಮೂಲಕ ಕೋರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಾರ್ಷಿಕ, ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ, ಅಜೀವ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸದಸ್ಯತ್ವಗಳು ಲಭ್ಯ.

www.brindavana.org ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ನಿಮ್ಮ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಣಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ರಹಿತ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: info@brindavana.org

ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿಃ

ಆಶಾ ಚಂದ್ರು, ಟೊರೊಂಟೊ, ಕೆನಡಾ

ಜುಲೈ ೧ ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಸೇವೆಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈದ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸುವರು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. || ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿ|| ಎಂಬ ನುಡಿಯಂತೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ದೇವರ ಸಮಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸುವರು.

ಹಾಗಾಗಿ ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣದಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ವೃತ್ತಿಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವೆಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಇನ್ನು ವೈದ್ಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಹತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಂ.ಬಿ . ಬಿ .ಎಸ್, ಎಂ.ಡಿ. ಮುಂತಾದ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, "ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೆಕಾಯಿ" ಎಂಬಂತೆ ರೋಗಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸದೆ ರೋಗವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಹಾಗೂ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು. "ಹೊಸಾ ವೈದ್ಯರಿಗಿಂತ ಹಳೇ ರೋಗಿಯೇ ಉತ್ತಮ" ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ವೈದ್ಯರು ಎಂದಾಕ್ಷಣ ರೋಗಿಗೆ ಗುಣಮುಖರಾಗುವ ಭರವಸೆ, ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎಂಬ ವೈದ್ಯರಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೪೦ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು, ಅವರು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ವೈದ್ಯರು. ಅವರು ರೋಗವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ವಿಭಿನ್ನತೆಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳಂತೂ ಯಾವ ಪದವಿಗಳ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೂ ವಿವರಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಲ ರೋಗಿಯಾದವನಿಗೆ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಇಬ್ಬರು ಲೇಸು, "ಹಬ್ಬಕ್ಕಿಂತ ಹುಣ್ಣಿವೆ ಲೇಸು" ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಡಿಯಂತೆ ೧-೨ ಜನ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ತ.

ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷವಿದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿತ್ತು.ಜ್ವರದ ತಾಪದಿಂದ ಕಾಲುಗಳು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಓಡಾಡುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದವು, ಅವರು ಮಗುವಿಗೆ ನಡೆಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರು ಮಲೆನಾಡು ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದರು.

ನಾವು ಅವರ ಬಳಿ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ನಡೆಸಬೇಡಿ ಎಂದು? ಮೊದಲು ನಡೆದಾಡಿಸಿ, ಮೂರು ಗಾಲಿಯ ಸೈಕಲ್ ಅನ್ನು ತುಳಿಸಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು.ತದನಂತರ ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಕಾಲುಗಳು ಬಲಿಷ್ಟಗೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಓಡಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.ನನ್ನ ಮಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಿದ್ದಾಗ ಸಹ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥದ್ದೇ ಅನುಭವದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರಕಿತ್ತು.ಹಾಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂವರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಲೋಪಥಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿಸ್ಮಯವೆಸಗುವ ಇತರೇ ವಿಭಿನ್ನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮದ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಯುರ್ವೇದ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಸಿದ್ಧ, ರೇಖಿ, ಆಕ್ಯುಪಂಚರ್, ಆಕ್ಯುಟಿಕ್ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಪವಾಡವೆಂಬಂತೆ ಗುಣಮುಖರಾಗಿರುವವರು ಸಹ ಉದಾಹರಣೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವು ಹೌದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಿವಿಮಾತೆಂದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದ ವೈದರ ಬಳಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು . ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಧ್ಯಾನ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನಉಳ್ಳ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಸರಳ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವು.

ಡಾ|| ಬಿ.ಎಂ.ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರು ತಿಳಿಸುವ ಹಾಗೆ, "ಹೃದಯದ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿನೇ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ಖಾಯಿಲೆಗಳೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು, ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಜವಾದ ಮಾತು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ೧-೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕರೋನ ಮಾರಿ ಎಂಬ ಕರೋನವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ವೈದ್ಯರುಗಳು, ದಾದಿಯರು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು, ಸಂಸಾರ ನಿಧ್ರಾ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಯುವ ಯೋಧರಂತೆ ಹಗಲಿರುಳಿನೆಲ್ಲ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ವೈದ್ಯರು, ದಾದಿಯರು ಜೀವ ತ್ಯಜಿಸಿರುವರು. ಇಂತಹ ಕಳಕಳಿಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಅಮೀಬಾ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ

ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ

ಕನ್ನಡಕೆ ಹೋರಾಡು ಕನ್ನಡದ ಕಂದ,
ಕನ್ನಡವ ಕಾಪಾಡು ನನ್ನ ಆನಂದ

ಇವು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ "ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ಹರಕೆ" ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳು. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಈ ಪದ್ಯ ಬರೆದಾಗ ಕನ್ನಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಈಗ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕನ್ನಡದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಸರಳ ಸುಂದರ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದವರು ನಮ್ಮ ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀಯುತ ಡಾ. ಮಾರುತಿ ರಾಮ್.

ಮೇಲೆಯೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಯಾರು ? ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಹೇಗಿತ್ತು? ಕನ್ನಡದ ಇತಿಹಾಸವೇನು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪಂಪ, ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ವಿವರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳು ಮೂಲವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು. ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ತನ್ನದೇ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಧಾರಿತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮ್ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಹುಲಿಡಿ ಶಾಸನ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಶಾಸನವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಗಸ್ಟ್ ೯ ೨೦೨೨ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೃಂದಾವನ , ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ , "ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ" ಕುರಿತಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಯೋಗ, ಭಾಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಾಯನ ... ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಡಾ. ಮಾರುತಿ ರಾಮ್ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತ ಮಾರುತಿ ರಾಮ್, ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಮೀಬಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ತಾವು ಬದುಕುವ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನವರೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿಯ

ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸಮಯ. Zoom ಮುಖಾಂತರ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ಮಾರುತಿ ರಾಮ್ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮುಖತಃ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಹಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು, ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮ್ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು . ಅತ್ಯಂತ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೃಂದಾವನದ ವಂದನೆಗಳು.

ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಕಲೆತಾಗ

ಸುಮಾ ರಮೇಶ್ , ಹಾಸನ

ನೀರೆಯ ಕುಡಿನೋಟಕ್ಕೆ, ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಟಕ್ಕೆ ಸೋಲದವರುಂಟೇ...? ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ, ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಕಂಡ ಗಂಡು ಹೈಕಳೂ ಮಾನಿನಿಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಫುಲ್ ಫಿದಾ ಆಗಿರುವುದುಂಟು. ಮಾತಿಗಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಲೇಖನಿಗಿದ್ದರೆ ಲೇಖನಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ಪವರ್ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಣ್ಣಿಗೂ, ಕಣ್ಣೋಟಕ್ಕೂ ಇದೆ. 'ಒರು ಅಡಾರ್ ಲವ್' ಎಂಬ ಮಲಯಾಳಂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾ ವಾರಿಯರ್ ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಣ್ಣಾಟಕ್ಕೆ ಯುವಕರೆಲ್ಲಾ ಧಡಾರನೆ ಬಿದ್ದು ಮಕಾಡೆಯಾದದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಗೂಗಲ್ ಸರ್ಚ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸನ್ನಿ ಲಿಯೋನ್ ಕನ್ನೇ ಸಪ್ತೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಪ್ರಿಯಾಳ ಕಣ್ಣಿನ ಯುಲಕು.

'ಫೇಸ್ ಈಸ್ ದ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಆಫ್ ದ ಮೈಂಡ್' ಎಂಬಂತೆ 'ದ ಐಸ್ ಆರ್ ದಿ ವಿಂಡೋಸ್ ಆಫ್ ದ ಸೋಲ್'. ಕಣ್ಣು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಸೆ, ದಾಹ, ಆನಂದ, ಕೋಪ, ನೋವು, ತಿರಸ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದು. 'ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ನೋಟದಲ್ಲಿ ನೂರು ಆಸೆ ಕಂಡೆನು ....' ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಕಲೆತಾಗ...ಮನವು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಗಿದೆ ತೂಗಿ...' ಎಂದು ಹಾಡಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮೇರು ನಟರು ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ವರ್ಚುವಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರೇಮಪಾರ ಬೋಧಿಸಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಅಂದಿನ ತಣ್ಣನೆಯ ಕಣ್ಣೋಟ ಇಂದು ಓಜೋನ್ ಪದರದ ಹಾನಿಯಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯಾದ್ದಕ್ಕೂ ಏನೋ ಮತಾಪಿನಂತೆ ಕಿಡಿ ಸೋಕಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅಟ್ ಜಿಮೇಲ್ ಡಾಟ್ ಕಾರ್ಮ್ ನಲ್ಲಿ 'ಕುಡಿನೋಟದ ಕಿಡಿ ಸೋಕಿಸಿ ಸುಡಬೇಡವೇ ನನ್ನೀಥರ ....' ಎಂದು ಡಾರ್ಲಿಂಗ್ ಕೃಷ್ಣ ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಿರುವರು.

'ಕಮಲೇ ಕಮಲೋತ್ಪತ್ತಿ:' ಎಂಬ ಒಗಟಿನ ಸಾಲನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದ ಡಿಂಡಿಮ ಕವಿ, ಭೋಜರಾಜನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು

ಸವಾಲೆಸೆದಾಗ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲಾ ರಾಜನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮುಖ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವಂತಾಯ್ತು. ರತ್ನಕಲೆ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಕೊನೆಗೂ ಅದನ್ನು ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೂಲಕ ಬಿಡಿಸಿದಾಗ 'ಮುಖ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಕಮಲದಂತಹ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು' ಎಂಬ ಅದ್ಭುತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಿನುಗಿದವು.

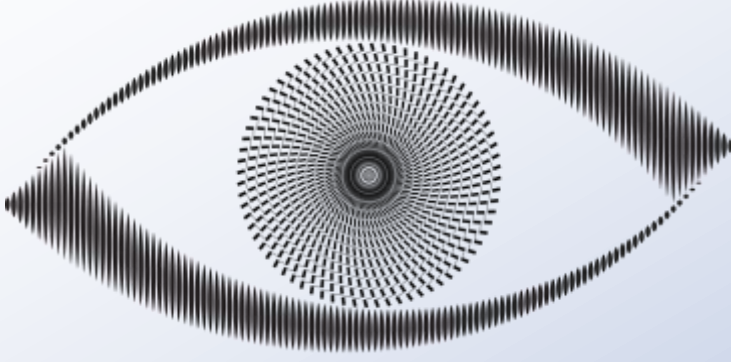
ಇತರರ ಸೌಂದರ್ಯ, ಸಿರಿತನ, ಸಾಧನೆ, ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ಮಂದಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತರದ ಹೊಗೆ ಹೊರಸೂಸುವುದು ಸಹಜ. ಇದು ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳ ಆರನೇ ಫೀಚರ್. ಈ ಹೊಗೆಯ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು, ಹಂಚಿಕಡ್ಡಿಗಳೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ನಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸೇವೆಡೆ ಕಣ್ ದೃಷ್ಟಿ ಗಣೇಶ. ಮನೆಯ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ದಿನವೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುವರು. ಮಂದಿಯ ಮತ್ತರದ ನೋಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿಸುವ ಕಾಯಕ ವಿನಾಯಕನ ಉದರದ್ದು. ಅವನ ಜೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಮೀರಿ ವಾಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಒಳಬರುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳೂ ಇವೆ. ಹಂಚಿಕಡ್ಡಿಯ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ನಾಯಿ ಕಣ್ಣು, ನರಿಕಣ್ಣು, ಗೂಬೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಕಿಡಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಚಟಪಟನೆ ಸಿಡಿಸುವ ಅನುಭವಿಗಳು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರುವರು.

ಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ದಾರಿ ತಪ್ಪದಂತೆ ಹೆತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾವಲಿನಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಯೌವನದ ಬಿಸಿ ಏರಿ ಕಣ್ಣೋಟಗಳು ಬೆರೆತು ಬೇಲಿ ಹಾರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗಾಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಐ ಬಾಲುಗಳ ಫಾಸ್ಟ್ ಬೌಲಿಂಗ್ ಗೆ ಗಂಡು ಬೋಲ್ಡ್ ಆಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿ ನೋಟಗಳಲ್ಲಾ ಕಿಡಿ ನೋಟಗಳಾಗಿ ಪತಿಯೆಂಬ ಬಡಪಾಯಿ ಕಣ್ಣೋಟದ ಕಿಲಿಕೈಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿಯಾಗುವನು. ಕಲ್ಲೇಟಿಗಿಂತಲೂ ಆರತಿಯ ಕಣ್ಣೇಟೇ ಜೋರಾಗಿ ರಾಜಾ ನನ್ನ ರಾಜಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಾವೇ ತರಗುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಅತ್ತಲಿತ್ತ ನೋಡದಂತೆ ನನ್ನ ಕುರುಡನ ಮಾಡಯ್ಯಾ ತಂದೆ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹಲುಬಿರುವುದು.

ಯಕ್ಷಿಣಿ, ಸಮೋಹನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದು. ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲಿನ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟುಕಿಸದಂತೆ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ನಂತರ ಆ ಚಿತ್ರ ತಿರುಗಿದಂತಹ ಭ್ರಮೆಯುಂಟು ಮಾಡಿ ಸಮೋಹನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವಾಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವವರು ಕರಿಣ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸಮೋಹಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

ಅಂತಹ ಸಾಧಕರ ಕಣ್ಣನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ನೋಡುವವರು ಅವರ ಕೈವಶವಾಗುವರೆಂದು ನಮಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿ ಬೆದರಿಸಿದ್ದರು. ನಾವು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಯಾರ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಂಡರೂ ಕಳವಳಗೊಂಡು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಗಳು ವಿರುದ್ಧ ಲಿಂಗಗಳ ಕಣ್ಣಳಡೆಗೆ ಕದ್ದು ನೋಡಲು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದಾಗ ಹಿರಿಯರ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಬಿಡಿ.

ಹಿಪ್ಪೋಥರಪಿ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ವೈದ್ಯರು ಖಿನ್ನತೆ, ಫೋಬಿಯಾ, ನಿದ್ರಾಹೀನತೆ, ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಖೈದಿಗಳ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಲು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮಂಪರು ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ನಡೆಯುವುದು. ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಗೃಹಿಣಿಯರು ಸಂಜೆ ತಟ್ಟಾಡುತ್ತಾ ಬರುವ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಪರು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಟಾಪ್ ಸೀಕ್ರೆಟ್ಸ್ ಲೀಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಿದೆ. ಕೆಲವು ನಾನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮಂದಿ ಹೀಗೆಯೇ ಸಮ್ಮೋಹಿನಿ ವಿದ್ಯೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣಳ ಮುಂದೆ ಚಿಟಿಕೆ ಹೊಡೆದು ಸಲೀಸಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವರು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಹೈ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಬಲ್ಬ್ ಕೂಡಾ ಡಿಮ್ಮು ಬಿಡಿ. ' ಓಂ ಶಾಂತಿ ಓಂ ' ನಲ್ಲಿ ' ಆಂಖೋ ಮೆ ತೇರೀ ಅಜಬುಸಿಯಾ ಜಬು ಸಿಯಾ....' ಎಂದು ಹಾಡುವ ಶಾರುಖ್ ಗೆ ದೀಪಿಕಾಳ ಕಣ್ಣ ಬೆಳಕಿನ ಮುಂದೆ ಬೆಳದಿಂಗಳೂ ಮಂಕಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವಳ ದುವೃಟ್ಟಾ ಅವನ ಕೈಗೆ ತಗ್ಗಾಕಿಕೊಂಡು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳಕೇ ಅವನನ್ನು ಮುಂದಡಿ ಇಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ತಿಳಿಗಿವು, ಲೈಟ್ ಬ್ಲೂ, ಬ್ರೌನ್ , ಲೈಟ್ ಗ್ರೀನ್ ಹೀಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗುವುದು. ಬ್ರೌನ್ ಕಲರ್ ನ ಐರಿಸ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ ಳಂತಹ ನೀಲಿ ಕಂಗಳ ಚಲುವೆಯರೆಡಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುವರೆಂದು ಸರ್ವೇಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನೀಲಿ ಕಂಗಳ ಬಾರ್ಬಿ ಡಾಲ್ ಅನ್ನು ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಕಣ್ಣ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಫಿದಾ ಆದವರೆಷ್ಟೋ ....?ಯೂರೋಪಿನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೀಲಿ ಕಂಗಳ ಚಲುವೆಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಣ್ಣ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಯಾಮ. ವರ್ಟಿಗೋ, ತಲೆ ಸುತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ವೈದ್ಯರು ಸಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವರು. ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತು ಡಿಗ್ರಿಯವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಐರಿಸ್ ಹಾಗು ಪಾಪೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಭೂಪರು ಎಕ್ಸಾಂ ಹಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ತೂರಿದಂತೆ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣಿನ ಇನ್ ವಿಜಿಲೇಟರ್ ಅನ್ನು ಅವರ ರೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಕಷ್ಟೋಟಗಳ ಕನ್ ಫ್ಯೂಶನ್ ನಲ್ಲಿ ರೋಟೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಪಿಲ್ಸ್ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಆಗದೆ ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಎಂದರಿತು ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಹೋಗುವರು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓದಿದವರಷ್ಟೇ ಬರವಣಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸುವರು. ಕಣ್ಣ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಿಸದೆ ಅದೇ ಆಕ್ಸಿನ್ ನಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ ನಟ ಉಪೇಂದ್ರನಿಗಷ್ಟೇ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ.

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಒಲಿದಿದೆ. ನಗುವಿನ ಹಿಂದಿನ ವೇದನೆ , ಕೋಪದ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಕರೆ, ಮೌನದ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲವೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅರಿವಿನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಸಂಜಯ ತನ್ನ ಕಾಮಂಟ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ. ಹೃದಯದ

ನೋವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಮೀಡಿಯಾ ಕೂಡಾ ಕಣ್ಣೇ. ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ದುಃಖ ಕಣ್ಣೀರಾಗಿ ಹೊರಬಂದಾಗ ದೇಹಕ್ಕೂ , ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಹಗುರ ಭಾವ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ , ಸಾಧನೆಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ದೇಹ ನಶಿಸಿದರೂ ನೇತ್ರದಾನದ ಮೂಲಕ ನಯನಗಳಿಗೂ ಜಗದ ನಂಟನ್ನು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಸಬಹುದು. ಕಾಲನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೊನೆಯಾಗದಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗಿ ಅವರ ಭಾವಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಅದೇ ವಿಂಡೋಸ್ ಆಫ್ ದ ಸೋಲ್ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರಮದಾನ

ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಶಾಂತ್, ನ್ಯೂ ಜೆಸಿಎ

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ತಂಡದ ಯುವ ಬೃಂದಾವನದ ವತಿಯಿಂದ "ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನ" ಎಂಬ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಗಿಡಗಳ ಬೆಳೆಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸೋಣ ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ವಾಟರ್ ಶೆಡ್ ಗಾರ್ಡನ್ ನಲ್ಲಿ, ಯುವ ಬೃಂದಾವನ ತಂಡದ ಕೆಲವು ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗಿಡಗಳ ನೆಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹೊಯ್ದು ಶ್ರಮದಾನ ಗೈದರು. ಇದು ಈ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ನೈತಿಕ ಅನುಭವ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಮಕ್ಕಳ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ಅವರ ಕೈ ಬರಹದಲ್ಲಿ

ಭವಿ ಮೋಹನ್

ನನ್ನಿಗಿಂತ ನೆರೆಯವರ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವುದು
 'ವಾಣಿ' ಕೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ಬಾಲವಯಸ್ಕರಿಗೆ
 ಕುಂಬಾರಿ ಖುಷಿ ಇತ್ತು.
 ನನ್ನ ಕೆಳತಿಯರ ಜೊತೆ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಿದ್ದು
 ನನಗೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಅನುಭವ ಕೊಟ್ಟಿತು.
 ಈ ದಿನ ಕುಂಬಾರಿ ಖುಷಿಯವರು ಕೂಡ
 ಖುಷಿ ಇತ್ತು. ವಾಣಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು
 ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು
 ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಂಡೆವು.
 ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ
 ಅನುಭವ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ
 ಬೃಂದಾವನ ಯುವತಂದೆಗಳಿಗೆ
 ಧನ್ಯವಾದಗಳು
 ಭವಿ ಮೋಹನ್

ಆರುಷ್ ಜಾಡರ

ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬ್ರಂದಾವನದ ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರು
 ಜುಲೈ 30 ರಂದು Watershed Institute ನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟೆವು.
 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹದ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು
 Watershed Institute ನ staff ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು.
 Watershed Institute ನಲ್ಲಿ volunteer ಆಗಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು
 ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಆಯ್ತು.
 -Aarush Jadar-

ಅನಘಾ ವಿನೋದ್

PY10 Yura Bundarama
Watershed Volunteering activity
 ನಮಸ್ಕಾರ! ಬ್ರಂದಾವನ ಪ್ರಕೃತಿ
 Volunteer event ಬಗ್ಗೆ ಖಾಸಗಿ
 ಮಾಡಿ 30 ಜುಲೈ
 ನಾನು Watershed Institute ನಲ್ಲಿ
 ಸಹಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹೂವಿನ
 ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಬ್ರಂದಾವನ
 ಯುವ ತಂದೆಗಳ ಪಾತ್ರವೇ
 ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲ, little leaved, false indigo
 ಮತ್ತು sunamp milkweed ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದೆವು.
 ಬ್ರಂದಾವನ greenhouse ನಲ್ಲಿ, ಕುಂಬಾರಿ ಬೆಳೆಗಳ
 ಬಗ್ಗೆ. ಈ greenhouse ನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ
 ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. Milkweed ನೆಡುವುದು. Milkweed
 ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕುಂಬಾರಿ ಹೂವಿನ ಗಿಡ ಇದ್ದು ಅದರ
 milkweed ಗಿಡ, monardella ಎಂಬ ಹೂವಿನ ಗಿಡ
 ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ನಾನು ವಾಣಿ ಬಗ್ಗೆ
 ecosystem ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದೆ, ಕುಂಬಾರಿ
 ಕಲಿಕೆ ಕೊಂಡೆ ಇದ್ದೆವು!

ಬೆಲ್ಮರ್ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನ

ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ. ಶುದ್ಧ ಪರಿಸರವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯುವ ಬೃಂದಾವನದ ವತಿಯಿಂದ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯ ಬೆಲ್ಮರ್ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬೇಸಿಗೆಯ ಸುಡುಬಿಸಿಲ ಯುಳವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆಸಕ್ತ ಹಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹಿ ಮನೋಭಾವದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರ ತಂಡವು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಈ ಧ್ಯೇಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿತು. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ತಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮುಕ್ತ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ತಂಡವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿತು.

ಸಾರ್ಥಕತೆ...!

ಗೀತಾ ಭಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆವತ್ತು ರುದ್ರ ರಮಣೀಯ ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳು ಕೂಡ ಶಾಂತವಾಗಿ ಬಂದು ದಡಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುವ ದಡದ ಮರಳ ರಾಶಿಗೆ ಅದೇನೋ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಭಾವ! ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೂ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸೋ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಎವೆಯೆಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದ ನೆನಪು.

ಮಂಗಳೂರು ಆಸುಪಾಸಿನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಸಮುದ್ರವೇನೂ ಹೊಸತಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಅಲೆಗಳ ಆರ್ಭಟ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವತ್ತು ಬೇಜಾರೂ ತರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮುದ್ರದ ಮೋಡಿಯೇ ಹಾಗೆ, ಎಷ್ಟು ನೋಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ನೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋ ಅಘಾದತೆಯನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರತಿಸಲ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೀಗೆ ದಡದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅಳುವವರ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದಲೇ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದಾ ಎಂದು...!

ಹಾಗೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಪುಟ್ಟ ಬಂದು, “ನಂದು ಆಟ ಆಡಿ ಆಯಿತು ಅಮ್ಮ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೇ ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಂಗತವಾದ ಕುರುಹನ್ನು ಆಗಸ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು, “ಕತ್ತಲೆ ಆಗ್ತಾ ಬಂತಲ್ಲಾ... ಬೇಗ ನಡಿ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದವಳೇ, ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಸಮುದ್ರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಅಪ್ಪನ ಫೋಟೋಕ್ಕೆ ಹಾರ ಹಾಕಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿಸಿದ್ದಳು. ಆವತ್ತಿಗೆ ಸಮರ್ಥ, ಅಂದ್ರೆ ಸಮುದ್ರದ ಅಪ್ಪ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮಗು ‘ಮಿಸ್ ಯು ಅಪ್ಪ’ ಅಂತ ಅಪ್ಪನ ಫೋಟೋದ ಮುಂದೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದಾಗ ಸಂಜೀವಿನಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು. “ಬೇಗ ಬಾ, ಹೋಮ್ ವರ್ಕ್ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ” ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ರೂಮ್ ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು ಸಂಜೀವಿನಿ.

ಸಮರ್ಥ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮಗ. ಅವನಿಗೆ ಇವರ ಮನೆ ಅಜ್ಜನ ಮನೆ. ಸಂಜೀವಿನಿ ಸಮರ್ಥನಿಗಿಂತ ಐದು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವಳು. ಸಮರ್ಥ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದವನು ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದವರು. ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಇತ್ತು.

ಸಮರ್ಥ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಏನೇ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಿದ್ದರೂ ಮೊದಲು ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳೂ ಅಷ್ಟೇ, ಏನೇ ಇದ್ದೂ ಅವನ ಹತ್ರ ಶೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಕಾಲು ಎಳೆದುಕೊಂಡು, ಕಚ್ಚಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದಾಗೋದು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ತರಾ ಇದ್ದು ಅಂದ್ರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತೆ... ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಸಮರ್ಥ ಫ್ರೆಂಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇ ಆಗಿದ್ದ! ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವನ ಮೇಲಿನ ಅವಳ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೆಯದೇ ಆಗಿದ್ದು, ಅವಳ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಾಳ ಸಂಗತಿಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನಿದ್ದ!

ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಾಲೇಜ್ ನಲ್ಲಿ MBA ಓದುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಆಗ ಸಿಕ್ಕಿದವಳೇ ರೀಟಾ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹುಡುಗಿ, ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಫ್ರೆಂಡ್. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳು ಸಮರ್ಥನ ಫ್ರೆಂಡ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಟೈಮ್ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಸಮರ್ಥ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಮೀಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದೇ ರೀಟಾನಾ ನೋಡೋ ಸಲುವಾಗಿ. ಜಾತಿ ಬೇರೆ, ನೋಡೋಕೆ ಸುಮಾರಾಗಿದ್ದಳು...ಆದರೆ, ಹುಡುಗಿ ಒಳ್ಳೆಯವಳು. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ತಂತಾನೇ ಆಗುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಅದು ಹೌದೇನೋ ಎನಿಸಿತ್ತು ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ! ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಗೋ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಸಮರ್ಥ, ರೀಟಾಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗ್ತೀನಿ ಅಂದಾಗ, ಅವರಿಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ರೀಟಾ ಇಬ್ಬರೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಸಂಜೀವಿನಿ ಕೆಲಸದ ನೆಪ ಹೇಳಿ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅವಾಯ್ ಮಾಡಿದಳು. ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಗೆಲತಿಯನ್ನೇ ಮದುವೆ ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ. ಆವತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೋದವಳಿಗೆ ಆಫೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಕರೆಳು ಕಿತ್ತುಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಆಫೀಸ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ HR ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಾರ್ಟ್ ವರ್ಕಿನಿಂದ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಟೈಮ್ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಬ್ಯುಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವೀಕೆಂಡ್ ನಲ್ಲಿ NGO ಗಳಿಗೆ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಇಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ, ಈ ಪ್ರೀತಿ ಎನ್ನೋದು ಬ್ರೇಕ್ ಅಪ್ ಆದಾಗ ಲೈಫ್ ನಡೆಸೋದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟ ಎನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.!

ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತಲೆ ದಿಂಬನ್ನು ತೋಯಿಸಬಾರದು ಅಂದ್ರೆ, ಅವಳನ್ನು ಅವಳು ಬ್ಯುಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಇತ್ತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮದುವೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೀತಾನೇ ಇತ್ತು. ಆದ್ರೆ ಅದ್ಯಾಕೋ... ಸಮರ್ಥನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ. ಬುದ್ಧಿ, ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದೆ, ನೀನು ಮೂವ್ ಆನ್ ಆಗು ಎಂದರೂ, ಈ ಹಾಳಾದ ಮನಸ್ಸು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೆಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯವರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾನೇ ಇದ್ದಳು. ನೋಡ್ತಾ, ನೋಡ್ತಾ ಅದು ಹೇಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತೋ....ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ತುಂಬ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, “ನೋಡೋಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ, ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡೋ ತಾಕತ್ತು ನಮಗಿದೆ.... ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ಯಾಕೆ ಈ ಹುಡುಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡೋತ ಇಲ್ಲ?” ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಕೊರಗು.

ಅಂದು ಸಂಜೀವಿನಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡಿದವಳಿಗೆ, ಸಮರ್ಥನದು ಐದು ಮಿಸ್ಡ್ ಕಾಲ್ಸ್ ಕಾಣಿಸಿತು. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಅವರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಅವನು ಯಾವತ್ತೂ ಹಾಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದವನೇ ಅಲ್ಲಾ! ಅವಳು ವಾಪಸ್ ಟೈ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಫೋನ್ ತೆಗೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ... ಮತ್ತೆ ಟೈ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಅಮ್ಮ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು, ನಿನಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?...ಸಮರ್ಥನ ಹೆಂಡತಿ ರೀಟಾ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳಂತೆ ಅಂದ್ರೆ. ಅದೇ ಶಾಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಗೆ ಓಡಿದಳು. ತನ್ನ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಾ, ಗೋಳಾಡುತ್ತಾ ಇರೋ ಸಮರ್ಥನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡೋದು ಅನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ.

ಹೆಂಡತಿಯ ಕ್ರಿಯಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸಮರ್ಥನಿಗೆ ತಾನು ಒಂಟಿ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ತುಂಬಾನೇ ನೋವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳು ಬೇರೆ. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದ್ರೂ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಿತ್ತು. ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ರೀಟಾ ಮದುವೆ ಆದಾಗಲೇ ಅವನ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಅವನಿಂದ ದೂರ ಆಗಿದ್ದರು. ರೀಟಾ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಸಿಟ್ಟು ಸಮರ್ಥ ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿ, ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ತಾನು ಹೆತ್ತ ಮಗ ಮದುವೆ ಆದ ನಾಲ್ಕೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆ ಹೆಣಗಾಡುವುದನ್ನು ಯಾವ ತಾಯಿ ತಾನೇ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ? ಗಂಡನ ಮಾತು ಮೀರಿ ಮಗನ ಜೊತೆ ಬಂದು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಶಿಫ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಮರ್ಥ, ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ.

ಸಂಜೀವಿನಿ, ವೀಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಸಮರ್ಥನ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಮಾತಲಾಡಿಸಲು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅವನ ಮಗಳು ಸಮುದ್ರತ

ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅವಳನ್ನು ಮುದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವಳ ಜೊತೆ ಆಟ ಆಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಳು. ಆ ಮಗು ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಅಂದರೆ, ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ ವೀಕ್ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂತ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಆ ಮಗು ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹೀಗೆ ಸದಾ ಸಮರ್ಥನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅವನು ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಾ ಇರುವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮೊಳಕೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀರೆರೆಯೋ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಳ ಅತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ, ಸಮರ್ಥನ ಅಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು! ಆದರೆ ಇದ್ಯಾವುದರ ಪರಿವೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಮರ್ಥ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ರೀಟಾಳ ನೆನಪಲ್ಲೇ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಅವನ ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಮರ್ಥ ಪದೇ ಪದೇ ಹುಷಾರು ತಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಅಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ಸಂಜೀವಿನಿ, “ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ರ ತೋರಿಸ್ಕೊ” ಅಂದರೂ ಸಣ್ಣ ಜ್ವರ ಅಲ್ಲಾ ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆದ್ರೆ, ಅವತ್ತು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬಂದು ತುಂಬ ಸುಸ್ತು ಎಂದು ಮಲಗಿದವನಿಗೆ ಜ್ವರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಗೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆಗೋ ತರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಚೆಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ನಂತರವೇ ತಿಳಿದಿದ್ದು, ನಿಮೋನಿಯಾ ಲಾಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಂತ! ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರು ಮಾಡೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸಂಜೀವಿನಿ ಹೃದಯ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒಡೆದು ಚೂರಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಲ ನೋವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಅವಳಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ...

ಆದರೆ ವಿಧಿ ಆಟದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗಣ್ಯ. ಸಮರ್ಥ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೋ ಮೊದಲು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಏನೂ ಹೇಳದೇ ಹೋದರೂ, ಸಮುದ್ರತನ ಕೈಯನ್ನು ಸಂಜೀವಿನಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಸಂಜೀವಿನಿ, ಸಮುದ್ರತಾಳಿಗೆ ಸಾಕುತಾಯಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, “ರೀಟಾ ಹೋಗಿ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಸಮರ್ಥ ಹೋಗಿದ್ದು.... ಸಾವಿನಲ್ಲೂ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡೋಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎಂತ 'ಸಾರ್ಥಕ' ಪ್ರೀತಿ ಅವರದ್ದು” ಎಂದು...ಸಾವಿನ ಆಚೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕಂಡವರ್ಯಾರು ..?

ಆದರೆ ಸಮರ್ಥನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ತನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ನೋವಿನಲ್ಲೂ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಮುದ್ರತಾಗೆ ನೀಡಿ, ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಅನಾಥ ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆ ಬರದೇ ಇರೋ ತರ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇರೋ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ, ಅದೇ ಅವಳ ಬದುಕಿನ 'ಸಾರ್ಥಕತೆ' ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!!!

ವಾರದಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನವೇ ಏಕೆ?

ಟಿ.ಆರ್.ಮಂಜುನಾಥ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ವಾರದಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನವೇ ಏಕೆ? ಭಾನುವಾರದ ನಂತರ ಸೋಮವಾರವೇ ಏಕೆ? ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತ. ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನವಲನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಭೂಮಿಗೂ ಗ್ರಹಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ಚಲನವಲನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಪವಾಡವೇ ಸರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಏಳೇ ದಿನ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಭಾನುವಾರದ ನಂತರ ಸೋಮವಾರವೇ ಬರುವುದು. ಇದು ಯಾವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿರುವುದು 7 ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಕುಜ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ ಮತ್ತು ಶನಿ. [ರಾಹು, ಕೇತು ಛಾಯಾಗ್ರಹಗಳು ಮತ್ತು ನಂತರದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದು.] ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಈ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳು ಸುತ್ತುವುದರಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಹ. ಭೂಮಿ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಗ್ರಹವಾದರೂ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಬದಲು ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಗ್ರಹವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ವಾರದ ದಿನಗಳಿಗೆ ಈ ಏಳು ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು. 7 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪುನಃ ಅದರ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಭಾನುವಾರದ ನಂತರ ಸೋಮವಾರವೇ ಏಕೆ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ.

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದಿವಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಅದು ಕೊನೆಯಾಗುವುದು ಮುಂದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ. ಅಂದರೆ ಎರಡು ಸೂರ್ಯೋದಯಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವೇ ಒಂದು ದಿವಸ. ದಿವಸವನ್ನು ವಾಸರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಕಾಲವನ್ನು ಹಗಲು ಎಂದು, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗಿನ ಕಾಲವನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಇದರ ಕಾಲಮಾನ ಅರವತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಅಥವಾ

ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರು. ಈ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯನ್ನು ಅಹೋರಾತ್ರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಹೋರಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಅ(ಹ)ವರ್' ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡರು. ಹೋರಾ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಕಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಕಾಲ ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಕಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದಂತೆ ಆಯಾ ದಿನದ ಕಾಲವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ದಿವಸ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲವು ದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ದಿನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಕಾಲವನ್ನು ದಿನಮಾನ / ಅಹಪ್ರಮಾಣ ಎಂದು, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗಿನ ಕಾಲವನ್ನು ರಾತ್ರಿಮಾನ ಎಂದು ಕರೆದರು. ದಿನಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಾತಃ, ಸಂಗವ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಅಪರಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂನ (ಸಾಯಂಕಾಲ) ಎಂದು ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸಮಯ ಆರು ಘಟಿ (2 ಗಂಟೆ ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷದ ಅವಧಿ). ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದೋಷ, ರಾತ್ರಿ, ನಿಶೀತ, ಅರುಣೋದಯಕಾಲ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳು. ನಿಶೀತ ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎಂದರ್ಥ. ನಿಶೀತದ ಸಮಯ ಎರಡು ಘಟಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ನಾಲ್ಕು ಘಟಿಗಳು ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಘಟಿ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಮೂರು ಘಟಿಗೆ ಪ್ರದೋಷ ಕಾಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ದಿವಸದ 60 ಘಳಿಗೆಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡಿ ಹಗಲಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಹಗಲಿನ 30 ಘಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ 30 ಘಳಿಗೆಯನ್ನು ರಾಶಿ ಚಕ್ರದ ಹನ್ನೆರಡು ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. 60 ಘಳಿಗೆ 24 ಹೋರಾ (ಗಂಟೆ)ಗೆ ಸಮ. ಈ 24 ಹೋರಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ಏಳು ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅದರ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಅತಿ ದೂರದ ಗ್ರಹ ಶನಿ, ನಂತರ ಗುರು, ಮಂಗಳ, ಸೂರ್ಯ, ಶುಕ್ರ, ಬುಧ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಹವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಈ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಸೂರ್ಯನ ಹಿಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಗೆ ಅತಿ ದೂರ ಇರುವ ಮೂರು ಗ್ರಹಗಳು (ಶನಿ, ಗುರು, ಮಂಗಳ) ಸೂರ್ಯನ ನಂತರ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಏಳು ಗ್ರಹಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂರ್ಯ, ಶುಕ್ರ, ಬುಧ, ಚಂದ್ರ, ಶನಿ, ಗುರು ಹಾಗೂ ಮಂಗಳ ಆಗುತ್ತದೆ.

ದಿನದ ಕಾಲಗಣನೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಮಾರನೆಯ ದಿನದ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರ ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ದಿನದ ಮೊದಲ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೋರಾಕ್ಕೆ(ಘಂಟೆಗೆ) ಯಾರು ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಆ ದಿನದ ಅಧಿಪತಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ತೀರ್ಮಾನ. ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬುಧ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಹವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲ ದಿನದ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನವನ್ನು ಬುಧವಾರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನೇ ಅಧಿಪತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲ ದಿನಕ್ಕೆ ದಿನ ಬುಧ ಎಂಟನೆಯ, ಹದಿನೈದನೆ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಅಧಿಪತಿ. ಅ ದಿವಸವನ್ನು ರವಿವಾರ ಅಥವಾ ಭಾನುವಾರ ಎಂದು ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ರವಿವಾರದ ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಹೋರಾ (ಅಥವಾ ಗಂಟೆಗಳ) ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಶನಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಪತಿಗಳು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತಾರೆ.

1. ರವಿ	9. ಶುಕ್ರ	17. ಬುಧ
2. ಶುಕ್ರ	10. ಬುಧ	18. ಚಂದ್ರ
3. ಬುಧ	11. ಚಂದ್ರ	19. ಶನಿ
4. ಚಂದ್ರ	12. ಶನಿ	20. ಗುರು
5. ಶನಿ	13. ಗುರು	21. ಕುಜ
6. ಗುರು	14. ಕುಜ	22. ರವಿ
7. ಕುಜ	15. ರವಿ	23. ಶುಕ್ರ
8. ರವಿ	16. ಶುಕ್ರ	24. ಬುಧ.

ಐದನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗುರು ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನವನ್ನು ಗುರುವಾರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ದಿನ ಗುರು ಎಂಟನೆಯ, ಹದಿನೈದನೆ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಕುಜ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆರನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನವನ್ನು ಶುಕ್ರವಾರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ದಿನ ಶುಕ್ರ ಎಂಟನೆಯ, ಹದಿನೈದನೆ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಬುಧ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿ, ಎರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರ, ಮೂರನೆಯದಕ್ಕೆ ಬುಧ, ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರ, ಐದಕ್ಕೆ ಶನಿ, ಆರಕ್ಕೆ ಗುರು ಮತ್ತು ಏಳನೆಯದಕ್ಕೆ ಕುಜ. ಎಂಟನೆಯದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರವಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಕುಜನಾಗಿ, ಪುನಃ ಹದಿನೈದನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತ ಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರ, ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಬುಧ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಹೋರಾಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಏಳನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶನಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನವನ್ನು ಶನಿವಾರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ದಿನ ಶನಿ ಎಂಟನೆಯ, ಹದಿನೈದನೆ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಗುರು ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಕುಜ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಎಂಟನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರವಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಂಟನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ರವಿಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಏಳೇ ದಿನವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ವಾರಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಾನುವಾರ, ಸೋಮವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಗುರುವಾರ, ಶುಕ್ರವಾರ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದ ಕೊನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಬುಧ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಬುಧನ ನಂತರ ಬರುವ ಚಂದ್ರ (ಸೋಮ) ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲ ದಿನ ರವಿವಾರವಾದರೆ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಸೋಮವಾರ. ಮೇಲಿನ ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಎಂಟನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ, ಹದಿನೈದನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಚಂದ್ರ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಶನಿ, ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಗುರು ಅಧಿಪತಿ.

ಹೀಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನದ ವಾರಗಣನೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನದಾ ಕಾಲ ಸ್ಮರಿಸೋಣ. ಇದನ್ನೇ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರು ಅವರ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ದಿನದ ಕೊನೆ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಗುರು ಅಧಿಪತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಮೂರನೆಯ ದಿನದ ಮೊದಲ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಗುರುವಿನ ನಂತರ ಬರುವ ಕುಜ(ಮಂಗಳ) ಅಧಿಪತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ದಿನವನ್ನು ಮಂಗಳವಾರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ದಿನದ ಎಂಟನೆಯ, ಹದಿನೈದನೆ ಹಾಗೂ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೋರಾಕ್ಕೆ ಕುಜ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ

ವಿಹರಿಸು ವನದಲಿ ಓ ಮನವೇ...

ಪಲ್ಲವಿ ಮಂಜುನಾಥ್, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ

ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ? ಏಪ್ರಿಲ್ನಲ್ಲಿ ವಸಂತೋತ್ಸವದಂದು ನಿಮ್ಮನೆಲ್ಲ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಜುಲೈ ಅಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನ ವನವಿಹಾರ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಸಕತ್ ಖುಷಿ ಆಯ್ತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೊರೋನ ಭಯದಿಂದ ವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಶತಯಾಗತಾಯ ಬರಲೇಬೇಕು ಅಂತ ಸಕುಟುಂಬ (ಅತ್ತೆ - ಮಾವನವರ) ಸಮೇತರಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೆವು. ನಾನು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ತಂಡದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಕೇಸರಿಬಾತ್ ಸವಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದೆವು. ನಾನು ಮಜಿಗೆ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದಿಂದ, ನಮ್ಮ ಟೀಮ್ ಅವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. 50 - 60 gallon ಮಸಾಲಾ ಮಜಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಟ್ಟು, ಬರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿತಿಗಳಿಗೆ ವೆಲ್ಕಮ್ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಹಾಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಸಾಲಾ ಮಜಿಗೆ ಸವಿದು ಮಕ್ಕಳು, ದೊಡ್ಡವರಾದಿಯಾಗಿ ಆಹಾ...ಓಹೋ...ಅಂದಾಗ, ನಮ್ಮ ತಂಡಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಾಗದ ಸಂತೋಷ.

ಬೃಂದಾವನ ತಂಡ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಆಟ, ಉಟ, ಓಟ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಪಿಂಗ್ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆ ಇರೋದಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ಜಾತ್ರೆಯ ಸಡಗರ ಸಂಭ್ರಮ . ನಾವು ಜಾತ್ರೆ ಬೀದಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬರೋಣ ಅಂತ ಹೋದಾಗ ಮೊದಲು ಕಂಡದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ಮಾವು - ಹಲಸಿನ ಸಸಿಗಳು , ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗಿಡ, ಕರಿಬೇವಿನ ಸಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ತಣ್ಣನೆಯ ಸೋಡಾ, ಜ್ಯೂಸುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು - ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಡೊನೇಷನ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಕಂಡದು ಸರಿತಾ ನವಲಿ ಅವರ ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀನ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯಲೇಖನಗಳು, ಕವನ - ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಪುಸ್ತಕ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ, ಕೆ. ಶಿವರಾಂಕಾರಂತ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಲೇಖಕರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇದ್ದವು, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬಣ್ಣ - ಬಣ್ಣದ ಇಳಕಲ್ ಸೀರೆಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ IPERKZ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗಂದು ಬಲ್ಲಾನ್ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಗೂಡಿ ಬ್ಯಾಗ್ಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಮಳಿಗೆ ELEGANCEbyDec ಅವರಿಂದ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು - ಸೀರೆ, ಡಿಸೈನರ್ ಬ್ಲೌಸಡ್ಸ್, ಕುರ್ತುಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಚ್ ಆಗುವಂತ ಜ್ಯುವೆಲರಿ ಸೆಟ್ಗಳ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರಿಗೂ ಸಹ ಡಿಸೈನರ್, ಸಾದಾ ಕುರ್ತುಗಳು ಇದ್ದವು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ Medicare ಅವರ shop ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬರೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉಟದ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಉಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೃಂದಾವನದ volunteers ಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಕಲರ್‌ಫುಲ್ ಕೋಸಂಬರಿ (ಸಲಾಡ್), ರುಚಿಯಾದ ಮೊಸರನ್ನ, ಜಾಮೂನು, ಪುಲಾವ್, ಮೊಸರು ಬಜ್ಜಿ, ಡೋಕ್ಲ, ಚಟ್ನಿ, ಚಪಾತಿ, ಗ್ರೇವಿ ಅಬಬ್ಬಾ....ಹಬ್ಬದ ಉಟವೇ ಸರಿ.

ಉಟದ ನಂತರ ಆಟದ ಸಮಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಂದು balancing the book, dodge ball , running race ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿದರು, ಮೆನ್ಸ್ ವಾಲಿಬಾಲ್, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ವಿಮೆನ್ಸ್ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಿಸಿದ್ದು. ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೇನು ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸೀನಿಯರ್ ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ (ಅಂಕಲ್- ಆಂಟಿಯರು)ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮೆಮೊರಿ ಗೇಮ್ ಮತ್ತು ಪಗಡೆ ಆಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಟಗಳಲಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಟ್ರೋಫಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೃಂದಾವನದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ Presidential Volunteers Bronze award ದೊರೆತದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಪದ್ಮಿನಿ ಮತ್ತು ತಂಡದವರಿಗೆ ಈ ಕೀರ್ತಿ . ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಹಾಸ್ ಹಾಗೂ ಅನನ್ಯ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆ volunteering ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರು, ಗೋಲ್ಡ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಅನೋದನ್ನು

ಸುಹಾಸ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಹೀಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬಾರಿಗೆ ಇನ್ನು ಬಹಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯೋದ್ರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನನೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಫೇಸ್ಬುಕ್, ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾವನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಲೈವ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿ ಈಗ ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೋಡಬಹುದು, ಪ್ರಗತಿ ತಂಡ ಇನ್ನಾದ ಲ್ಲಿ brindavana.Kannada.koota ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

BRIGHTER MINDS ಅವರು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಆಟ ಆಡಿಸಿದರು, ಹೇಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೆಮೊರಿ, ಫೋಕಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೇಟಿವಿಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸೋದು ಅನ್ನೋದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೃಂದಾವನದಿಂದ ಹೌಸಿ - ಹೌಸಿ ಗೇಮ್ ಆಡಿಸಲಾಯಿತು, ಚಿಕ್ಕವರು - ದೊಡ್ಡವರು ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂತು announce ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ ಆಗದಂತೆ ಕಿವಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪೇಪರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು , ಗೆದ್ದವರ ಸಂಭ್ರಮ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗು ಸಂತೋಷ, ಆದ್ರೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ನಂಬರ್ ಬರುವುದೇನೋ ಎಂದು ಆಸೇಕಣ್ಣಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು .ಕಟ್ಟಕಡೆಯದಾಗಿ volunteers ಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ರುಚಿಕರವಾದ ಭೇಲ್ ಪುರಿ, ಬೋಂಡಾ, ಪಕೋಡ ಮತ್ತು ಟೀ ಯನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು. 400 ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಜನರಿದ್ದರು, ಯಾರಿಗು ಏನು ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ಪ್ರಗತಿ ತಂಡ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ, ಚಿಡಿ ದೋಸ್ಟ್ ಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯ 10-15 ಹಳೆ ಗೆಳೆಯರು ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬೃಂದಾವನದ ವನವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖಾ ಮುಖಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕಿದ್ದು ಬಹಳ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಕನ್ನಡದವರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜನ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಲು ಮರೆಯೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ.

ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಿಗೋಣ.

ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು..

ಯಶಸ್ವಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೊರೋನಾ ಎಂಬ ಡೆಡ್ಲಿ ವೈರಸ್ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ

ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಜೀವಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಪಡೆದು, ಜನ-ಜೀವನವನ್ನು ಅಲ್ಲೋಲ-ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಸಿತ್ತು, ಆದರೀಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವೈರಸ್ ನ ಆರ್ಭಟ ಕೊಂಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜನರು ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಮರಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ,

ಆದರೆ ನಾವು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೆದಕಿ ನೋಡಿದರೆ, ಜಗತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಪಂಚವು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ, ಅವುಗಳು ಯಾವುದೆಂದು ಕೊಂಚ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯೋಣ.

1) **ಜಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಪ್ಲೇಗ್ (plague of justinian):** ಇದು ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಯೆರ್ಸಿನಿಯಾ ಪೆಸ್ಟಿಸ್ (Yersinia pestis) ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಮೊದಲು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು (541-549 AD)ರಲ್ಲಿ, ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ (Roman empire) ನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕಾನ್ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್(constantinople)ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಇಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು, ಜನರಿಗೆ ಇದೇನೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ ಈ ರೋಗ ಬಂದವರಿಂದ ದೂರ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದರು, ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಗೆ ತುತ್ತಾದವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು, ಉತ್ತಮ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ಬದುಕುಳಿದರು.

2) **ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಡೆತ್(Black death):** ಪ್ಲೇಗ್ ಮತ್ತೆ 1347 ರ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಸುಮಾರು 200 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಬಲಿಪಡೆಯಿತು, ಆಗ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು (quarantine). ಇದು ರೋಗವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು.

3) **ದಿ ಗ್ರೇಟ್ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಫ್ ಲಂಡನ್(The great plague of London):** ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಸುಮಾರು 1347 ಇಸವಿಯಿಂದ 1665 ರವರೆಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ಲೇಗ್ ಲಕ್ಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಬಲಿಪಡೆಯಿತು.

4) **ಸಿಡುಬು(small pox):** ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆಘಾತ ಕಾಡಿತು, ಅದುವೇ ಸಿಡುಬು(small pox),ಇದು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಯುರೋಪ್, ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಕಾಡಿತು, ಕೊಟ್ಟಂತರ ಜನರ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಯಿತು, ಕೊನೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜೆನ್ನರ್(Edward Jenner) ರವರು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಿಡುಬಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5) **ಕಾಲರಾ-ಪ್ಲೇಗ್** ನ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅವಿಳಿಸಿದ್ದು ಕಾಲರಾ(Cholera), ಇದು ಲಂಡನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯು ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು.

6) **ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಜ್ವರ(Spanish flu):** ಇದು 1918ರಿಂದ ಮೂರು ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡಿತು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರನ್ನು ಬಲಿ ಪಡೆಯಿತು, ಇದೇ ವೇಳೆ ಮೊದಲ ವಿಶ್ವ ಯುದ್ಧವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು, ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜಗತ್ತು ಹೀಗೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಕತಾಳೀಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು,

ಮುಂದಿನ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಷ್ಟೇ!!

ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ

ಹೇಮಂತ್ ಚಿನ್ನ, ಹಾಸನ

ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸ್ನೇಹಿತ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು. ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರೇ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರು. ಏಕೆಂದರೆ ಗುರು ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಗುರುವೇ ನಮ್ಮಿಂದ 'ಪೂಜಿಸಲು ಅರ್ಹ'

ಜಿತಾ ಮಾತಾ ಸುಹೃತ್ ಭ್ರಾತಾ ಸರ್ವ ಸಂಸಾರಹೇತವಃ / ಗುರುರೇಕಃ ಸದಾ ಸೇವ್ಯಃ ಸಂಸಾರೋದ್ಧಾರಣಕ್ಷಮಃ ||

ಈ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರು ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಗುರುಗಳು ಮಾಡುವ ಉಪಕಾರ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಕ್ಕೂ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಉಪಕಾರ.

ಒಂದು ದಿನ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಮಹಾರಾಜನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತನ ಗುರು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ರ ಭೇಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ಅಜೇಯ ದೊರೆ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನು ಮಂಡಿಯೂರಿ ತಲೆ ಬಾಗಿದಾಗ ಜನರು ಬೆರಗಾದರು. ರಾಜನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗುರು

ಸುಂದರ ದೇಹವನ್ನಿತ್ತು ಯುದ್ಧಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಸಮಸ್ತ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ತಂದೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವನ್ನು ಆ ಭಿಕ್ಷುಕ ವೇಷದ ಬಡ ಗುರುವಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಏಕೆ?' ಆಗ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್, 'ಮಂತ್ರಿಗಳೆ! ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೆ ಗುರುವು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ ನನಗೆ ನಾಶವಾಗುವ ದೇಹವನ್ನು, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಗುರುವು ನನಗೆ ಅಮರ ಸಿರಿಯನ್ನು, ದಿವ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಮಹಾಗುರುವನ್ನು ನಾನು ಹಾಗೆ ಗೌರವಿಸದೆ ಇರಬಹುದೆ?' ಎಂದ.

ತಂದೆ-ತಾಯಿ ನಮಗೆ ಲೌಕಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾರರು. ಉತ್ತಮ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಕೊಟ್ಟು, ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡಿಸಿ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವಂತಹದ್ದು.

ಹೀಗೆ ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಮಸ್ತ ಗುರುವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಒಂದೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆ ಬಳಿಕ ರಾಜನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಕೇಳಿದ, 'ಮಹಾಪ್ರಭು! ತಾವು ಅಜೇಯ ವೀರರು. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ನಿಮಗೆ

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ

ಸುರೇಖಾ ಮುಗಿ

ಭಾರತದ 75ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ

ಪ್ರಯುಕ್ತ , ಬೃಂದಾವನ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದವರು ಆಗಸ್ಟ್ 14 ರಂದು ಓಕ್ ಟ್ರೀ ರಸ್ತೆ ಎಡಿಸನ್ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜದ ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ, ಶಾಂತಿ, ಸಮೃದ್ಧಿ, ಧರ್ಮ (ಚಕ್ರ)ದ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಕೇಸರಿ, ಬಿಳಿ, ಹಸಿರು ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿವರ್ಣ ಬಾವುಟ ಹಿಡಿದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿ, ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ಡೇ ಪೆರೇಡ್ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಸಿನಿಮಾ ಅಭಿನೇತ್ರಿ ಕಾಜಲ್ ಅಗರ್ವಾಲ್ ಹಾಗು ಬಿಜೆಪಿ ಪಕ್ಷದ ವಕ್ತಾರರಾದ ಡಾ. ಸಂಬಿತ್ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ದಿಯಾ ಕೇರ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಇಸ್ಮಾನ್, ಯೋಗಾ ತಂಡದವರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಉತ್ಸವದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತಮಾತೆ, ಭಾರತಸೇನೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ, ಶ್ರೀರಾಮ್, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮತ್ತು ಸೀತೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿವಿಧ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಯೋಗಿನಾಥ್ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಬ್ಯಾನರ್‌ನ್ನು ಬುಲ್ಲಡೋಯರ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ "ಬಾಬಾ ಕಾ ಬುಲ್ಲಡೋಯರ್ " ಎಂದು ಬರೆದ ಬ್ಯಾನರ್ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿನ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ, ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗು ಇನ್ನಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬೃಂದಾವನ ಬಳಗದವರಿಂದ ನೀರು ಹಾಗು ಎಳನೀರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಇದೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಮ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಅವರು ಬೃಂದಾವನದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುರುದುಂಬಿಸಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತಾವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪೆರೇಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಎಳನೀರು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಡಾ. ರಾಮ್ ಬೆಂಗಳೂರವರು ಬೃಂದಾವನ ಬಳಗದವರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಲಘು ಭೋಜನವನ್ನು ಸವಿದು, ವನವಿಹಾರದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ, ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೨೨

ಬೃಂದಾವನ ವಾಣಿ, ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೨೨

ಎರಡು ಕವನ

ಶಾಮಸುಂದರ್ ಹಲ್ಲೇಗೆರೆ, ನ್ಯೂ ಜರ್ಸಿ

ನೆನಪುಗಳ ವರ್ತುಲ

ನೆನಪುಗಳ ವರ್ತುಲವು ಕಬಳಿಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನು
ತನ್ನ ಗಾಢಾಂಧತೆಯ ಮೌನದಲ್ಲಿ
ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಲಿ ಸೆಳೆಯುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು
ತನ್ನ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಜಾಲದಲ್ಲೇ ...

ಸಪ್ತಸಾಗರದಾಚೆ ಭರದಿಂದ ಹಾರಿದೇ
ಉನ್ನತಿಯ ಶಿಖರವರಸೀ
ಅವಕಾಶಗಳ ಬಿಸಿಲುಕುದುರೆಯನೇರಿ
ಧಾವಂತ ಸಾಗಿದೇ ಉತ್ಸಾಹದೀ..

ಬಂಧಿಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಸಿರು ಡಾಲರುಗಳಲಿ
ಅವಿರತ ಮೋಹದಾ ಜಾಲದಲ್ಲಿ
ಹೊಸ ಸಂಭಂದಗಳ ಕೊಂಡಿ ನನ್ನನಾವರಿಸಲು
ಕೊಡವಿದೇ ಗತನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ...

ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯ ಕಿಡಿಯು ಹೃದಯವನ್ನು ದಹಿಸಿದೇ
ಋತುಚಕ್ರ ಬದಲುತಿರಲೂ
ಶಮನವಾಗದ ನೋವು ಚಡಪಡಿಸಿ ಕಾಡಿದೇ
ವಿಷವರ್ತುಲವದು ಸುತ್ತಿತಿರಲೂ...

ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಅಣಕು

ಅಣಕಿಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನು ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ನಗೆಯೊಂದು
ಸ್ವರ್ಣಸದೃಶ ಸುಂದರ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ
ಸುಖದುಯ್ಯಾಲೆಯ ತಂತಿಗಳು ಸಡಿಲವೆಂಬಂತೆ
ನನ್ನದೇನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ..

ಸ್ವಚ್ಛ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛಂದತೆಯಲ್ಲಿ
ಹುಡುಕಿದೇ ಮನಸು ಕಳೆದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು
ಶಾಂತಸಾಗರತೀರದ ಸಮುದ್ರದುಸುಕಿನಲ್ಲಿ
ಅರಸಿದೇ ನಾನು ನಶಿಸಿದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು..

ಗತದಿನಗಳ ಮರೆಯದೇ ಆಗುಗಳ ಒಲ್ಲದೇ
ಚಡಪಡಿಸಿದೆ ಇಂದು ಮನಸಿನಾ ಕುದುರೆ
ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಮನಸೊಂದು ಧಾವಂತ ಸಾಗಿದೇ
ನಿರ್ಜನ ಬೀದಿಗಳ ನಿಶ್ಯಬ್ಧತೆಯ ನಡುವೇ..

ಕಪ್ಪುಬಿಳುಪಿನ ಜನರ ವರ್ಣಗಳ ಸಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ
ಬಯಸಿದೇ ಹೃದಯ ಕಂದು ವರ್ಣದ ತನ್ನವರನ್ನು
ಭೂತಗಳ ಕರೆಯ ಅಂತರ್ಧ್ವನಿಯ ಮೊರೆತದಲ್ಲಿ
ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ನಗೆಯೊಂದು ಅಣಕಿಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನು...

ನನ್ನ ಕವಿತೆಗಳು

ಮಧುಕರ್ ರಾವ್, ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನ

ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಭಗವಂತ,
ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆ ಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತ,
ಆಷ್ವಮಿಯ ದಿನ ದರ್ಶನ ವಿತ್ತ,
ದೇವತೆಯ ಸುತ.

ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ,
ಗೋಪಾಲ ರ ಜೊತೆ ಸುತ್ತಾಡಿ,
ರಾಧಾ-ರುಕ್ಮಿಣಿಯರೊಡನೆ ನಲಿದಾಡಿ,
ಗೋಪಿಕೆಯರನ್ನು ಕಾಡಿ,
ಬೆಣ್ಣೆ ತಿಂದು ಕದ್ದೊಡಿ,
ಬಲರಾಮರ ಜೊತೆಗೂಡಿ,
ಯಶೋಧೆಯೊಡನೆ ಮುದ್ದಾಡಿ,
ಕಂಸನೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ,
ರಕ್ಕಸರನ್ನು ಬಡಿದಾಡಿ,
ಬಾಯಿಲ್ಲೇ ದಿಗ್ಧರ್ಶನ ನೀಡಿ,
ಜಾಂಬವಂತ ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ,
ಭಕ್ತ ಸುಧಾಮರ ಒಡನಾಡಿ,
ಕನಕರಿಗೆ ಕಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ನೀಡಿ,
ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲವ ಮಾಡಿದ ಮೋಡಿ.

ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಿ,
ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜುನನೊಡಗೂಡಿ,
ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ನೀಡಿ,
ಪಾಂಡವರು ಯುದ್ಧಗೆಲ್ಲ ಸಹಾಯಮಾಡಿ,
ಮಹಾಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ.
ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ,
ಭಕ್ತ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ,
ದರುಶನ ನೀಡಿದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಗಾರುಡಿ.

ನಂಬಿಕೆ

ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಪಯಣ ನಂಬಿಕೆ,
ವಿಶ್ವಾಸದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ನಂಬಿಕೆ,
ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ
ಅರ್ಥೈಸುವುದು ನಂಬಿಕೆ,
ದೃಢವಾದ ನೀತಿ ನಡವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ,
ಅತಿ ಆಸೆಯ ಅಪರಿಮಿತ ಬಯಕೆ,
ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಮೀರಿದ ನಂಬಿಕೆ,
ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ದುರ್ಬಳಕೆ,
ತುಳಿಯುವವರು ನಿಮ್ಮತನ ಪಾತಾಳಕೆ,
ನಂಬಿ ಕೆಡಬೇಡಿ ಇದೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ.

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ

ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯ ಅವಾಂತರ,
ಉಕ್ಕಿಹರಿಯಿತು ಸರೋವರ,
ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಅಬ್ಬರ,
ಧರೆಗುರುಳಿತು ಗಿಡ ಮರ,
ಗುಡ್ಡಗಳು ಜಾರಿತು ಸರ ಸರ,
ಹಳ್ಳದ ಮನೆ ಜೋಪಡಿಗಳಿಗೆ
ಕೆಸರು ಮಣ್ಣಿನ ಚಪ್ಪರ.

ಬಿತ್ತಿದ - ಬೆಳೆದ ಪಸಲು
ಕೊಚ್ಚಿಹೋದ ಸಾಗರ,
ಮಳೆಯಲ್ಲೇ ಬೆವರಿದ
ರೈತನ ಅಸಹಕಾರ,
ಬದುಕಿನ ಬವಣೆಯ ಸಂಚಕಾರ,
ವರುಣಾರ್ಭಟದ ಕಾರ್ಮೋಡದ ಅಂಬರ,
ಮನೆ ಮರ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ,
ಗಂಜಿಕೇಂದ್ರ ಆಶ್ರಯದ ನಿರ್ಗತಿಕರ,
ತುತ್ತಿನ ಉಟಕ್ಕೂ ಹಾಹಾಕಾರ,
ಅಪೇಕ್ಷಿನೀಯ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ,

ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರ,
ಉಳ್ಳವರು ದಾನದಿ ತೋರಿದ ಮಮಕಾರ,
ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಪರಿಹಾರ,
ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರ,
ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ದನಿಯಾಗಲಿ ನೊಂದವರ,

ಭ್ರಷ್ಟರಿಗಿದರಲ್ಲೂ ಆಹಾರ,
ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂ ವರ
ಬರಗಾಲದಲ್ಲೂ ವರ,
ಹಾಕಿರಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಗುದಾರ,
ಕಡಿವಾಣವಿರಲಿ ನಿರಂತರ.

ಹೊಸಗಾನ

ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿ ಗನವಳ್ಳಿ

ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ;
ಹಲವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಹಾಗೆ
ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಣಕುವ ಬಿಗುಮಾನ.
ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಉಡಿಗೆ ತೊಡುವ
ಅಪ್ಪರೆಯ ಕನಸಿನ ಮೆಲುಗಾನ.
ಮುಂಜಾನೆಯ ಮಂಜು ಮುಸುಕಿನ ತೆರೆ
ಹರಿದಂತೆ ಬೆಳ್ಳನೆ ಬೆಳಕಾಗುವ, ಸೊಬಗಿನ ಗಾನ.

ಹಸಿರುಟ್ಟ ಹಸಿರ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ
ಹಸಿರಿನ ರಾಣಿ ನಿಡ್ಡೆ ಕಳೆದು,
ಬಯಲಾಗುವ ಬೆಳಕಾಗುವ ಸೊಬಗು.
ಮತ್ತೆ ಆ ಬೆಡಗಿನ ಬಿಸಿಲು ಬಿಸಿಯಾಗುವ
ಮುನ್ನ ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ ಬೆರಗು;
ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾದ ಹುಸಿ ಅನುಭವದ ಸೆರಗು.
ಮರು ಬೆಳಗು ಪೂರ್ಣ ಬೆಳಕಾಗುವ, ಬಯಲಾಗುವ,
ಮತ್ತೆ ಬತ್ತಲಾಗುವ ಹೊಸ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಹೊತ್ತು
ಬರುವ ಹುಸಿನಗುವಿನ
ಹೊಸಗಾನ.

ರಸವಾಂಗಿ

ಗುರು ರಶ್ಮಿ ಸುಧೀಂದ್ರ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

- ೧ ಬದನೇಕಾಯಿ 5
- ೨ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ 2 Tbsp
- ೩ ಕಡ್ಲೆ ಬೇಳೆ 1 Tbsp
- ೪ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ 1 1/2 Tbsp
- ೫ ಲವಂಗ 5-6
- ೬ ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ 8-10
- ೭ ಇಂಗು 1/4 Tsp
- ೮ ಒಣಕೊಬ್ಬರಿ 3 Tbsp
- ೧೦ ಬೆಲ್ಲ 1-2 Tbsp
- ೧೧ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು - ಅರ್ಧ ನಿಂಬೆ ಗಾತ್ರ
- ೧೨ ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಪ್ಪು
- ಬೇಕಾದರೆ ಚೂರು ಚಕ್ಕೆ

ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

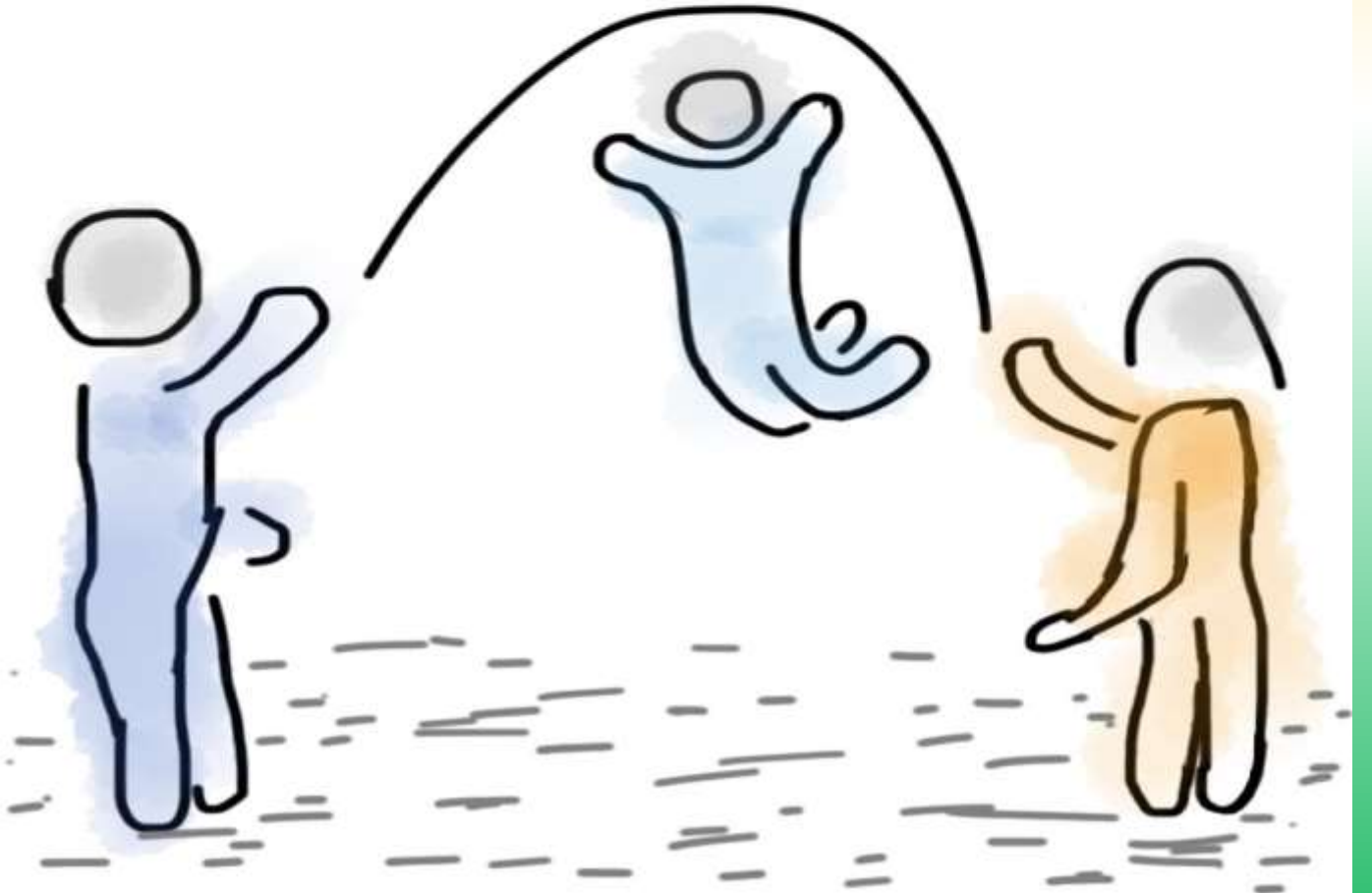
- ಮೊದಲಿಗೆ ಬದನೆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಚೌಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಒಂದು ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಇಡುವುದು.
- ಒಂದು ಬಾಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ, ಕಡಲೆ ಬೇಳೆ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ, ಲವಂಗ, ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ, ಇಂಗು ಹಾಕಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಹುರಿಯಿರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಘಮ ಬಂದಾಗ ಒಣ ಕೊಬ್ಬರಿ ಹಾಕಿ ಹುರಿದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.
- ಅದೇ ಬಾಂಡಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಕಾದ ನಂತರ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಸಿವೆ, ೨ ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ಒಗ್ಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಚೌಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬದನೇಕಾಯನ್ನು ಬಾಡಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಚೆಟಕಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಲು ಇಡುವುದು.
- ಹುರಿದು ಆರಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನುಣ್ಣನೆ ತಿರುವಿ ಅರ್ಧ ಬೆಂದಿರುವ ಬದನೇಕಾಯಿ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿ ಬೇಯಲು ಇಡುವುದು . ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕುಡಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಲ್ಲ ಹುಣಸೆ ರಸ ಹಾಕಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರುಚಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಣ್ಣ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ.

ಈ ರಸವಾಂಗಿಯನ್ನು ಚಪಾತಿ, ಪೂರಿ, ರೊಟ್ಟಿ, ಉಕ್ಕರಿಸಿದ ರೊಟ್ಟಿ, ಜೊತೆಗೆ ನೆಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ .
ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ನದ ಜೊತೆ ಕೂಡ ಕಲಸಿ ತಿನ್ನ ಬಹುದು.

ಪುಟಾಣಿ-ಪ್ರಪಂಚ

ವಿದುಲಾ ಕೋಪ

ನನ್ನ ಹೋಸಿಗೆ ರವೆಯ ಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸ
 ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕಿರುಕುಳಿ ಬೆಸಗೆ ರವೆಯ ನಾನು ಬಂದು
 ತಿಂಗಳ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಶಾಲೆ ಮೀಸಲಿನ ಕೆಲವು
 ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನನ್ನ ತಂದಾ
 ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮನೆಯ functionನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು
 ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
 ಬಂದು ಮೊದಲನೇ ಸಂತೆ ನಾಟುನಮ್ಮ ಲಾಡವ
 ಮುಲ್ಲೇಕುನೇಗೆ ಹೋಗಿ ದೇವರ ದರ್ಶನ
 ಮಾಡಿದೆವು. ಇಲ್ಲಿಂದ ನಾವು ತೊಡೆ ನೂತನ
 ಮಾಡಿ ಕರೆಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತು enjoyed nature. ನನ್ನ
 (ಮೂಲಕ) ಮನೆಯ, ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವ ಹೆಸರಿಗೆ
 ಹೇಳಿ ನೀಡಿದೆ.
 ನಾವು ತಂದಿನ ಕುಶಿಲೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
 ಯಾಕಾದ ಮಠದ ಶಿ ಗುರುಗಳು ಶ್ರೀಮದಾನುಭೂತರ
 ಪೆ. ಕೆ. ಎ. ಯನ್ನು (Statue of Peace) inaugurate ಮಾಡಿದರು.
 ಅದರಿಂದಲೇ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು.
 ದಾಲ್ lake ಮೇಲೆ ನಾವು ಶಿಖರ boat ಕ್ರೀಡೆಗೆ
 ಹೋದೆವು. ನಾವು ಶಿ ಗೋಶಾಲೆಯ ಕ್ಯಾನ್
 ವೊಡಿದೆ ನು ಕೆಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದೆ.
 ಹೀಗೆ ನಾವು ತಿಂಗಳ ಹೋಗಿ ಕಳೆದವು ಎಂದು
 ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಭವಿ ಮೋಹನ್

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು

ಜೂನ್ ೨೦೧೯

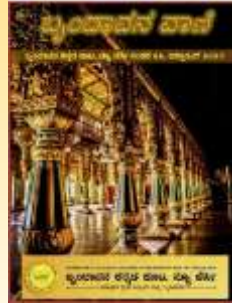
ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೧೯

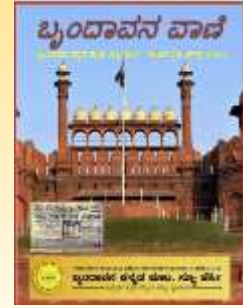
ಫೆಬ್ರವರಿ-2022

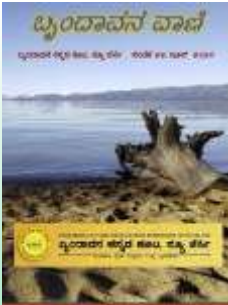
ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 2021

ಆಗಸ್ಟ್ - 2021

ಜೂನ್ - 2021

ಏಪ್ರಿಲ್ - 2021

ಫೆಬ್ರವರಿ 2021

ಬೃಂದಾವನವಾಣಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಚಿಕೆಗಳು